10 ՓԱՐԱ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՒՂԼԷՆԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, Պապը Ալի ճատտեսի, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ
ارمنيجه سورهانتاك غزته‌سى
صاحب امتياز د. جيوهلك
باب عالى جاده‌سى نومرو ٢٠

DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANTAG
20, Avenue de la S. Porte
CONSTANTNOPLE

ԵՏ ՉԻ ՏՐՈՒԻՐ խմբագրութեան ստացուած ո և է գրութիւն
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ կը սկսին ամէն ամսոյ 10էն, 20էն և 30էն

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ	ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ (Թղթատարի ծախքը մեր վրայ)	ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ (Թղթատարի ծախքը մեր վրայ)
12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 75	12 ամիսը կանխիկ ղրշ. 100	12 ամիսը կանխիկ Ֆրք. 22
6 » » » 40	6 » » » 50	6 » » » 11

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղշ.
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՌԱՒՕՏՆԵՐԸ Արշալոյսին

ԿԱՐԵՒՈՐ

Բարեկամներ մեզի լուր կուտան թէ վաճառի շոգենաւերուն մէջ մէկ քանի լրագրավաճառներ, անշուշտ անյայտ մրցակիցներու թելադրութեամբ, Սուրհանդակը չծախելու համար խաբուսիկ միջոցներու կը դիմեն «Սուրհանդակ չկայ» ըսելով կամ «Սուրհանդակը դադրած է»ի նման գռեհիկ սարքածայնութիւններ հրապարակ հանելով։

Միանգամ ընդ միշտ կը յայտարարենք թէ զատ թշնամական թելադրանքներ են ասոնք, որոնց նպատակը բացայայտ է. և կը խնդրենք մեր բոլոր պատ. ընթերցողներէն որ մեզի յայտնեն յանուանէ լուր տան թէ որո՞նք են այդ սարքածայնութիւնը հանող լրագրավաճառները, որպէս զի հարկ եղած օրինական միջոցները ձեռք առնենք անոնց դէմ, երեւան հանելու համար բուն դրդիչը։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԹՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

Ինչ որ պիտի պատմեմ հոս, չեմ կրնար ապահովցնել ընթերցողը թէ բացարձակ իրականութիւն մըն է այսօր։ Միտքի չափազանց նեղ սահմանով, որուն մէջ կը գտնուի դեռ մեր հասարակութեան առաւել մեծամասնութիւնը, շատ հաւանական է թէ ծաղր մը, պարանք մը նկատուի գթութիւնը մեքենական միջոցով ի գործ դնելու մտածումը. ուսապէս մը պարզապէս, ո՛վ գիտէ որ ցնորամիտին խելագարածին եղած, որ երբեք իրականանալիք չունի։

Բայց պէտք է գիտել որ այն գիւտերը որ այսօր ամենէն հասարակ, ամենէն առօրեական բաները կ'երեւան աշխարհի ամենէն անուս դասակարգին համար, առաջին անգամ գտնուելու կամ ծանուցուելու պահուն, ցնորական երազ մը, անիրագործելի պարանք մը նկատուած են իրենց ժամանակին, նոյն իսկ ամենէն իմաստուններուն կողմէ։

Այնպիսի դարու մէջ որ միջոցին մէջէն, լեռներէն ու ծովերէն անդին, այնքան հեռուները կը ղրկէ ոչ միայն մտածումը այլ և խօսքը՝ հեռաձայնի (թէլէֆօն) միջոցաւ, այնպիսի դարու մը մէջ որ ձայնագիրին (ֆօնօկրաֆ) անտակին մէջ կը թխմէ ձայնը և հեռաւոր ապագային կրնայ պահել բամբասանքներու և դերասաններու խօսքերը, որ դիւրութեամբ և ինքնաշարժ կերպով կ'արձանագրէ կլիմայական ամենէն աննշան փոփոխութիւնները, և կրնայ «ինեմաթօկրաֆին» մէջ ուրուանկարել ամենէն խուսափուկ պատկերները, ինչ կայ զարմանալու, եթէ այդպիսի դարու մը մէջ միջոց գտնուած ըլլայ մեքենայի մը յանձնելու բարեսէրներու նուիրած առոք փարաները բաժնելու հոգը։ Եթէ բուռածը ճիշդ է, զարմանալին այն պիտի ըլլայ միայն որ այդ մեքենան իր պաշտօնը պիտի կատարէ մարդոցմէ աւելի իմաստուն և աւելի օգտակար եղանակով։

Շատեր տեսած են անշուշտ այն տեսակ մը մեքենաները որոնք գրեթէ ամէն կողմ կը գտնուին, և ասոր քանի փարանոցի մը փոխարէն ուզողին կուտան չօքօլաի կտոր մը, սիկառի թուղթի տետր մը կամ ապակեայ կամ նուազ նրբամտօրինակ առարկայ մը։ Արդ, Անգլիական թերթ մը կ'ըսէ թէ՝ խնդիրը այնպիսի մեքենայի մը վրայ է, որ փոխանակ այդ 10-20 փարանոցները առնելու, ուզողին պիտի տայ այդ պզտիկ գումարը. այնպէս որ, ո՛վ որ 10-20 փ.ի պէտք ունենայ, կարենայ այդ մեքենայէն խնդրել իր ուզածը, ինչպէս այսօր կըրնար մը չօքօլա կ'ուզէ՝ առոր յատկացուած մեքենայէն։ Միայն թէ դրամի փոքրիկ գումարը ստանալու եղանակը փոխուած պիտի ըլլայ քիչ մը։

Ասոր համար պէտք պիտի ըլլայ մեքենայի մը կոճը դարձնել, և առջեւն անգամ դարձնելէ ետքը քանինոցը ձեռքերնիդ պիտի իյնայ։ Արդ,—հոս է գիւտին եզականօրէն օգտակար հանգամանքը— մեքենան այսպէս դարձնելով շարժման մէջ պիտի դրուի ջրհան մը որ ջուր վեր պիտի հանէ, ելեկտրական հոսանք մը պիտի արտադրէ, կամ այլ մը պիտի հաւաքէ լարը գործածութիւններու համար, այժմ մը վերջապէս որ պարապը կ'երթայ հիմայ։ Աշխատութիւնով մըն է որ մարդ պիտի առնէ իրեն պէտք ունեցած դրամը։

Գաղափարը հանճարեղ է։ Մարդ չի կրնար ապահով ըլլալ թէ այսպէս ձեռք ձգուած քանինոցը օգտակար կերպով պիտի գործածուի, ինչպէս կարելի չէ վստահ ըլլալ ձրիաբար տըրուած ողորմութեան մը ամէն առեն լաւ գործածուելուն մասին։ Անշուշտ յամառ գինեմոլներ պիտի գտնուին, որոնք քանինոցը ձեռք ձգելուն պէս պիտի երթան գաւաթ մը օղի ճնկելու. բայց ապահովաբար անոնց թիւը առաջուան չափ մեծ չպիտի ըլլայ, և գոնէ անոնք ո և է ծառայութիւնով մը վճարած պիտի ըլլան իրենց գէշ ունակութեան փոխարէնը։ Եւ յետոյ, ասիկայ մեծ առաւելութիւն մըն է այն մարդոց համար, որոնք կը վախնան թէ մի գուցէ կարօտներուն ողորմելով, քաջալերած ըլլան ծուլութիւնը։ Ա՛լ ասկէ վերջը փոխանակ մուրացիկի մը ձեռքը 10 20 փարա տալու, այդ պզտիկ գումարները անոր առջեւ մեքենային մէջ պիտի դրուին, և պիտի ըսուի մարդուն. «Ասոնք քեզի համար են, բարեկամս, ըսէ մեքենային որ քեզի տայ»։

Բարոյականի ի՛նչ մեծ դաս մըն է ասիկա, ամբողջ աշխարհի օգտակար։ Կա՞յ աւելի ազնիւ և անդիմադրելի քարոզ մը քան այս քարոզը՝ բաց օդին տակ, փողոցին անկիւնը, որ տեսանելի և շօշափելի ձեւով մը կ'ըսէ ամենուն. Ամէն աշխատութիւն վարձք մը ունի է. Բայց ամէն վարձատրութիւն ալ աշխատութիւն մը կը պահանջէ։

Այն օրը որ ամէն մարդ համոզուի այս բանաձեւին ճշմարտութեան, այն օրը աշխարհ պիտի փոխուի, և աղքատի միջոց մը գտնելու համար պայքարող երեք տեսակ անձերէն — գող, մուրացկան և թօշակաւոր—մէկը միայն պիտի մնայ, ամենէն պատուաւորը, թօշակաւորը։

Վերջապէս, մեքենայի միջոցով կատարուած գթասրտութիւնը, քանինոց մը ստանալու համար աշխատութիւն մը պայման դրուելը, քաղաքացի դարու ամենէն մեծ յեղաշրջումը պիտի ըլլայ, եթէ իրականանայ։

Եւ պիտի իրականանայ, վստահ եղէք, քանի որ խորհող միտքեր, մարդասէր միտքեր, գիտուն միտքերն գաղափարը յղացած են անգամ մը։

ԳԼԽՕ

ԳԱՒԱՌԻ ՄԷՋ ՏՐԱՄ ՄԸ

ՏԻՊԱՐ ԱՄՈՒՍԻՆ ՄԸ՝ ՈՃՐԱԳՈՐԾ

ՏՈՒ՛Ն ՔԱԿՈՂ ՍԻՐՈՒՀԻՆ

Մշոյ Նորշէն գիւղի բնակիչներէն Յովակիմեան Մկրտիչ անուն երիտասարդ մը ինքնակամ յօժարութեամբ 15 տարի առաջ Եկեղեցւոյ օրինաց համաձայն կը պսակուի Մկրտիչեան Յովսէփի Սօֆիա անուն գեղեցիկ և պարկեշտ աղջկան հետ, անոնց սիրով և միաբան ապրելուն ամէն մարդ կը հիանար, ու ամբողջ գիւղացիք աղջկան գերդաստանին ազնուութեան համար իրենց մեծ յարգանք ու պատիւ կուտային։ Հարսին ծնողքն ալ այնչափ կը սիրէին ու կը տաուէին նորապսակները, որ իրենց կերածէն անանց մաս ու բաժին կը հանէին և ինչ որ իրենց քով յարգի ու թանկագին էր, անոնց կը նուիրէին։

Նորապսակ ամոլին այսքան սիրով ապրելուն վրայ Աստուած ալ ուրախանալով, թափեց անոնց վրայ իր շնորհքը, որով քանի մը տարի այսպէս երջանիկ ապրելէ ետք, ունեցան առոյգ և գեղեցիկ երկու մանչ զաւակներ, որոնց ծնունդին ուրախացած ինքզինքնին, իրենք զիրենք երջանիկ դրախտին երջանկութեանը տէր կը կարծէին։

Այր ու կին տասը տարի այսպէս սիրով և երջանիկ ապրելէ յետոյ, սիրահարութեան չար ոգի սատանայի դրդմամբ շուտով սարանը բոլորովին ուրիշ կերպարանք կը ստանայ. այնպէս որ այդ երջանկութիւնը տրտմութեան և անմխիթար ողբի կը փոխուի ու իրենց փոխադարձ սէրն ու գուրգուրանքը ոճրագործութեան կը յանգի։

Համառօտիւ պատմենք տխուր իրողութեան պարագաները։—

Նոյն գիւղի բնակիչներէն Գրիգոր Դեղոյեան (*) անունով վատահամբաւ այրի կին մը, տուն և կնոջ այսպէս սիրով ապրելէն նախանձելով, կը ջանայ կերպ կերպ խորամանկութիւններով զանոնք իրարմէ պաղեցնել։ Վայրկեան մը առաջ այս փափաքին հասնելու խորհրդով նախ կը մտածէ իրբեւ աղախին անոնց տունը յանձնել, այդ միջոցին միամիտ փեսային սիրտը իրեն գրաւելու համար. չարունակ նորանոր հոգածութեամբ կը հոգնէր, խարտեաշ ծամերը ճիւղ ճիւղ հիւսած ուսերուն վրայ կը փռէր, ու շպարուելով և գլուխը գոյնզգոյն ծաղիկներ փաթթած, անոր դիմացը կ'ելլէր միշտ, սիրահարական գրգռիչ խօսքեր ընելով։ Այս կերպով երբ քիչ մը փեսային սիրտը կը յաջողի իրեն քաշել, դրդութեամբ կը սկսի իր ձեռքի աշխատութեամբ և ուրիշ կերպով վաստկած ստակներով գաղտնի կերպով նորանոր փայլուն հագուստներ գնել, և տեսակ տեսակ ուտելիքներ և ըմպելիքներ մատուցանել Մկրտիչին, անոր սէրը աւելի եւս գրաւելու համար։ Յետոյ որպէսզի Մկրտիչ՝ իր կնոջ ցուցուցած գուրգուրանքը մինակ ինք վայելէ, կը սկսի տըխրութեան սերմեր ցանել այր և կնոջ մէջ, և զրպարտութիւններ ընելով, կերպ կերպ խորամանկութիւններ բանեցնելով կը յաջողի քանի մը անգամներ միամիտ և արդար հարսը ծեծել տալ։ Այնուհետեւ այր և կնոջ մէջ ատելութիւնը ա՛լ այնքան տիրած էր, որ Մկրտիչ շարունակ իր սիրելի կինը կը նախատէր և կը ծեծէր, ու մինչեւ անգամ տունէն դուրս կը վռնտէր. իսկ երբ թէ առաւ իր վայրագ բարկութիւնը չկրնար յագեցնել, բուռն զայրոյթով կը յարձակէր հրեշտակի նման գեղեցիկ ու անմեղ զաւակներուն վրայ, զորս մէկ երկու տարի առաջ համբուրելէ չէր դադրեր։

Կամաց կամաց սէր և խաղաղութիւն կը հեռանան այդ տունէն. Մկրտիչ երեսէ ձգելով իր ամուսինն ու զաւակները, կը թողու իր աշխատութիւնը, իր տաւարը, իր արտը, իր գութանը, և մինակ իր սիրուհիին հաճոյքն ու փափաքը կատարելու ետեւէ կ'ըլլայ։ Ինչ կերպով որ առաջ գուրգուրար իր հարազատ ամուսնոյն և զաւակներուն վրայ, անկէ աւելին կ'ընէր իր սիրուհիին։ Կ'ուրանայ Աստուածը, կ'ուրանայ Եկեղեցին, կը դրժէ և կը լուծէ ամուսնութեան սուրբ կապը, ու մինակ իր սիրուհիին ձեռքէն բռնած դաշտեր ու ձորեր կ'երթայ։

Աստուած որ կը տեսնէ այս սոսկալի անիրաւութիւնները, նախ իր զաւակները կը մեռցնէ, ապա արտերուն բերքերը կը փճացնէ, յետ այնորիկ տեսնելով որ իր յամառ կամքին վրայ կը կենայ, տաւարներ ու ոչխարներն ալ կ'ատկեցնէ, ու բոլոր ունեցածը ձեռքէն յափշտակելով, վերջին ծայր աղքատ և յուսահատ վիճակի կ'ենթարկէ։ Մկրտիչ այս ամենէն փոխանակ ուղղութեան գալու, ընդհակառակն կը շարունակէ իր անպատիւ ընթացքը, և սիրուհիին դրդումովը, կ'երթայ վայրագօրէն կը յարձակի իր կնոջ վրայ, բոլորովին անխորհէս վերցնելու կեանքը անոր, որ իր կեանքին բուրաստանն էր ժամանակաւ։ Ապերախտ փեսան և անգութ սիրուհին անգութ և արիւնկզակ մարդոց նման քանի մը օր այս անօրէն խորհուրդնին ի գլուխ հանելու ետեւէ ըլլալով, վերջապէս յանկարծ 11ի գիշերուան ժամը 4ին կը յաջողին, ու չանթահար կայծակի նման երկուքը մէկտեղ թշուառ հարսին վրայ կ'իյնան, և մէկ ժամուան մէջ չարաչար տանջանօք խեղդամահ կ'ընեն խեղճ Սօֆիան։ Յաջորդ 12ի չորեքշաբթի առաւօտ ոճրագործութեան ցաւալի գոյժը կը տարածուի գիւղին մէջ. լուրերը անմիջապէս կը հասկընան թէ սիրուհիին դրդմամբ գործուած է այդ ոճիրը։ Ամէն մարդ կը սկսի անէծք կարդալ այր և կնոջ միջեւ ատելութեան սերմեր ցանողին։ Ոճրագործութեան լուրը կառավարութեան ականջն ալ կը հասնի։ Մշոյ վսեմ. կառավարիչը Նորշէն գիւղը ղրկելով քաղաքապետական բժիշկը, քննել կուտայ և կը հասկնայ թէ իրօք խեղդամահ ըրած են խեղճ հարսը։ Անգութ սիրուհին տանք բոլոր ընելու կը յաջողի. սակայն հիմա տեսնենք իր փափաքին ալ պիտի կարենա՞յ հասնիլ թէ ոչ։

Ոճրագործութենէն յետոյ Մկրտիչ մէյ մը Աստուծոյ անհեղ դատաստանէն և մէյմըն ալ Օսմ. դատարաններու արդարադատ վճռոյն համեմատ 15 տարուան բանտարկութեան դատապարտուիլը աչքի առջեւ բերելով, սիրուհին երեսէ ձգած, դիւահարի պէս դեռ կարի հողեր կը վերցնէ ու գլխուն վրայ կը լեցնէ, և ինք իր միս խածատելով հազար եղուկ ու վայ կը կարդայ օրն ի բուն, սակայն ինչ օգուտ եղածը եղեր լմնցեր էր։

Ն. Բ.

1902 յուլիս 1 Մուշ

(*) Գրքալյեան կամ Կլյոյեան Դեղձունս։

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ՍԽԱԼՆԵ՞Ր ԹԷ ՆԿԱՏԵԼԻ ԿԷՏԵՐ

(Շար. երէկի թիւէն և վերջ)

Գանք բուն խնդրինս։ Իրաւ է որ մենք ալ չենք պահանջեր որ Bordeaux նախնեաց հնչումով Բորդօ գրուի, բայց լեզուն կը պահանջէ որ Պօրտօ գրուի, ոչ թէ -ով, այլ օով։ Ո ով գրելու է նէն առաջ, ինչպէս՝ Կոպենհակոս կամ Գօթենպուրգ։ Ինչո՞ւ համար Մանչէսթըր ու Նիւ-Եօրք օով ըլլան, և Պօրտօ -ով. Դիտելու է որ եթէ Ֆրանսացին, Ֆրանսերէն բառերու համար է է խօսքս, r=ը ղի պէս կը հնչէ, ր գրելու է, ր ու ղ դաղղիացերէն են, զիրար կը փոխանակեն։ Հետեւապէս մեծ սխալ է Ֆրանսերէն ու Փառանք գրելը, ինչպէս կը տեսնենք, ի մէջ այլոց, մեր քով Ֆրանսագէտ ուսուցիչներու պատրաստած գրքերու մէջ ալ։ Ճիշդ է գրել -րաէնկոթ, բայց սխալ է Փառաք։ Ո Ն նէն առաջ միայն եւ նաեւ բառին սկիզբը, ինչպէս նախնեաց մէջ ալ կան քանի մը օրինակներ։ Մենք հիմայ միա՛յն գ. տ. թ. բ. պ. փ. գ. կ. ք. է որ սխալ կը հնչենք. հետեւապէս կրնանք գրել Պօրտօյ, բայց չենք կրնար հասկնալ թէ ինչո՞ւ համար չ տառը վտարել օտար բառերու մէջէն, և միշտ այդ հնչումը աւել ներկայացնել։

Հայերէն լեզուն կը պահանջէ որ Լաֆոնթէն գրենք, ոչ թէ Լաֆօնթէն. օ միայն այն առեն, երբ օտար լեզուներու մէջ au, eau է, ինչպէս Օգոստոս=Auguste, Պօղոս=Paul. իսկ ո, երբ o է, ինչպէս Մոզամպիկ, ոչ թէ մօտօռոնի, գօնֆէթի, ոչ թէ քօնֆէթի։ Ուրիշ նկատելի կէտ մըն ալ. Քանի որ ըստ նախնեաց Crête Կրետէ սխալ է Կրէտէ, և կամ coiffe քուաֆ գրել, այլ կամ ըստ նախնեաց Կրետէ, կուաֆ, և կամ ըստ արդի հնչման Գրէթ ու գուաֆ. որովհետեւ գ.ն է որ կ.ի կը փոխուի և ոչ թէ ք.ն, և c=ն էին դիմաց է է միշտ, և ըստ այլուրէնի կարգի Գ. հետեւապէս աններելի է Քօբենհակ եւլն. ձեւերը, գրելու է Գօբենհակ, ալգոլ եւլն։ Ք միայն այն առեն երբ ch եւլն. ըլլան։ Նախնեաց տառադարձութիւնն արդի հնչման հետ համաձայնեցնելով՝ ասա՛պէս կ'առաջարկենք խնդրի նիւթ դարձող գրերուն տառադարձութիւնը b=Պ. c=Գ. é=ե, è ու ai=է. o=օ, au=o, eau=ոյ. P=բ. q ու ch=ք, r սկիզբը ռ, մէջը, վերջը ր բացի ինչ ինչ կէտերէ զորս ցոյց տուինք։

Էջ 41—45ի «Կետադրութեան կանոն»։ Հոս ալ նկատելի կէտեր կան. սխալներ զորս առօրեայ գործածութիւնը նուիրագործած է։ Հիմնուելով մեր բոլոր սասրով (,) կետադրուածներէն մեծ մասը, եթէ ուշադրութեամբ քննենք, բութ (') ըլլալու է։ Միենոյն նախադասութեան մէջ ենթակաները, ածականները, բայերը, խնդիրները, եւլն. բութով բաժնուելու են և ոչ թէ ստորով, ինչպէս կ'ընենք սովորաբար, օր. Ղազար՝ Անանիա՝ Գրիգոր Նարեկացի Հայ մատենագիրներ են։ Ինչէ՞ն բութ, և ոչ թէ սասր։ Երբ տակաւին կետադրութիւն չի կար մեր նախնեաց մէջ, այդ ենթակաները «և»ով կը կապուէին։ Բութն ալ զեղչման բառի մը տեղ չի դրուիր։ Նոյնպէս բութով կետադրելու է «եկքանիքը կ'երգէ՝ կը խաղայ՝ ջուր կը քաշէ եւլն»։ Փոխանակ գրելու Եկքանիկը կ'երգէ և կը խաղայ և ջուր կը քաշէ եւլն։ Մեր արդի գրողներուն մէջ միայն Վահրամ Վրդ. է որ այս կէտին ուշադրութիւն դարձուցած է։ Ստորակէտ գործածելու է միայն միջանկեալ նախադասութեանց մէջ. ինչպէս, «Կեանքը, կ'ըսէ Սոկրատ, պէտք է ըլլայ յարատեւ խորհրդածութիւն մը մահուան վրայ։» Սխալ է նաեւ հետեւեալ նախադասութեան մէջ սասր կամ բութ դնել զոր նաեւ նուիրագործած է առօրեայ գործածութիւնը.— Այն մարդը զոր կը սիրէի մեռաւ։ «Զոր կը սիրէի» միջանկեալ չէ, այլ լրացուցիչ։ Եթէ այս ձեւին վերածենք այդ խօսքը, սասր կամ բութ կը դնե՞նք. սիրած մարդս մեռաւ։ Ածականներն ու գոյականին միջեւ կէտ կը դրուի՞։

Էջ 88—104 Հոլովման կանոններուն մէջ -ոյ, -ան, -եան, -ուան, -ու բացառութիւն համարուած են։ Բացառութիւն չեն, այլ ընդհանուր կանոն։ Մեր «լաւագոյն գրողները» եթէ դասաւորբերուներուն և լեզուաբանական օրէնքներուն հետամտէին, չպիտի գրէին հոգիի, խօսաւուի, նեղութիւնի, չարաթի։ Ո՛չ միայն քերականութեանց մէջ աւանդելու է այդպիսի ձեւեր, այլ սանձ դնելու է կարգ մը նորելուկ գրչակներու։ Առանց հետեւողութեամբ գրելով՝ պարզապէս լեզուն կը վիժեցնենք։ Աշխարհաբար գրել ըսելով՝ եթէ խօսամանը «խօսաւուի» գրել կը հասկցուի, մենք խօսք չունինք այդ մասին։

Հիմա ուրիշ այլանդակ ձեւ մըն ալ եւլած է, մարդեր՝ փոխանակ մարդիկ։ Ո՛ր դասաւորբերուն մէջ կայ այդ ձեւը. չենք գիտեր։ Որովհետեւ հիմայ, բաց ի քերականութիւններէ, լրագրութիւնն ալ կոչուած ունի լեզուին հարազատութեան հոգ տանելու, ջանալու է որ լեզուին հակառակ ձեւեր չընդհանրանան,

Էջ 127—144 աւանդուած է թէ յօդն երեք տեսակ է, որոշիչ, անորոշ, դիմորոշ։ Տէր եւ Տիկին Աստաուրի ուշադրութեան կը յանձնենք սա կէտը թէ ամէն ազգի մէջ քերականութիւնը մէկ է։ Ֆրանսերէնն անորոշ յօդ ունի՞ որ մեր լեզուին մէջ ալ ըլլայ։ Անորոշ յօդը, այսինքն մը, պարզապէս անորոշ ածական է և համազօր գրաբար իմն, ինչ, ոմն, ոք ի և առանք գրաբարի մէջ ո՛չ ապաքէն անորոշ ածականին։ Գալով ն ու ը յօդերուն գործածութեան, աւելի ներդաշնակ է ը բաղաձայններու առջեւ և ն ձայնաւորներու առջեւ դնել։ «Վերջը եկող»ի տեղ վերջն եկող»ը աւելի ներդաշնակ կը հնչէ։— Էջ 146 յօդուած 416. ուղղական հոլով խնդիր կ'առնեն այն ածականները որոնք չափ կամ տարածութիւն ցոյց կուտան, ինչպէս հինգ կանգուն բարձր, եւլն։ Ուղղակա՞ն են թէ հայցական։

Էջ 154, իմին, քուկին, իրեն ցուցական ածական նշանակուած են։ Աւելի բանաւո՞ր չէ բնաւ չդնել, քանի որ ռամիկ է կ'ըսուի։

Էջ 161, անորոշ ածականին մէջ նշանակուած է մէկ քանի։ Այդ ձեւը խորթ է, ինչպէս Հ. Այտընեան ալ դիտել տուած է, այլ ըսելու է քանի մը։

Էջ 273, Մէկզմէկ ջնջելի է, պէտք է ըսել իրար, զիրար։ Մէկզմէկ ռամկական է։

Շատ քերականութեանց մէջ ին կամ ոյն իբր անձնական դերանուն նկատուած է, մինչդեռ ցուցական դերանուն է։ Ասոր քերականութիւնը թէեւ դիտել կուտայ թէ «Միշտ գլխաւոր անձին համար նոյ կը գործածուի, և երկրորդական անձին հա-

մար ան կամ անկէ, չի փրկեր, չի դարմաներ ընդհանրացած սխալը։ Ֆրանսերէն il կամ elle aime թարգմանելու է կը սիրէ կամ ինք կը սիրէ. ոչ թէ ան կամ անիկա կը սիրէ։

Էջ 176. «Անորոշ դերանունին» մէջ Մարդ բառը անորոշ դերանուն դրուած է։ Ասոր ալ չենք կրնար ըսել։ Երբ կ'ըսենք «Մարդ կը զարմանայ թէ ինչ ընէ». հոս Մարդ անորոշ դերանուն չէ, այլ հասարակ գոյական և ընդհ. մաքով առնուած. հետեւաբար յոդ չառներ։ Թէ՛ գրաբարի մէջ և թէ աշխարհաբարի մէջ ընդհ. մաքով հոլովները յոդ չեն առներ։

Էջ 178. «Հոլովուած դերանուններու» պատկերին մէջ բառաբար չէ ին, իր դերանուն համարել. այլ ին ու իւ ածական են, ինչպէս նաև իմս, քուկդ, իրը։

Մենք միայն բանաստեղծական ու լեզուաբանական քանի մը կէտերուն վրայ խօսեցանք և լուսաբանութեան կարօտ նկատելի կէտերը մատնանշեցինք։ Զանց կ'ընենք խօսիլ գրքին ամբողջութեանը վրայ որ արդարեւ գնահատելի և խնամքով աշխատուած գործ մըն է։ Կանոններ կան, ինչպէս յառաջաբանին մէջ իրենք ալ կ'ըսեն, որ ցարդ ուեէ քերական չէ դիտած, և անգիտակցաբար գործադրուած է գրողներու մեծամասնութեան կողմէ։ Այսպէս ալ, առանց յաւակնոտ երեւնալու համարուելու, ներուի մեզի ըսել թէ մեր անհատական քննութեանց, բաղդատութեանց արդիւնքն են այս «նկատելի կէտերը» զոր կը ներկայացնենք քերականներուն և լեզուաբաններուն ուշադրութեան «ուղիղն ու բանաւորը» գրելու նպատակաւ։

ՀԱՍԿԱՓԱՂ-ԳԻՇԵՐՈՒԿ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼ. ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ վիճաբանութիւններ կատարուեցան Իռլանտական խնդրոյն վրայ, խնդրուած վարկին առթիւ։ Այս առթիւ Իռլանտացի երեսփոխանները բուռն բողոքներ ըրին Իռլանտայի վրայ դրուած խիստ օրէնքներուն մասին։ Ազատական նախկին նախարար Պ. Ճօն Մօրլի յայտարարեց թէ իռլանտական խնդիրը կենդանի է տակաւին, և միշտ այժմէութիւն ունեցող խնդիր մըն է, և թէ կառավարութիւնը յետադիմական քաղաքականութիւն մը բանելու ճամբուն մէջ է։ Իռլանտայի նախարար Պ. Ուայնտհամ այս խօսքերուն պատասխանելով ըսաւ թէ Երեսփ. Ժողովը ցորչափ պատասխանատու է Իռլանտայի վարչութեան համար, կառավարութեան պարտքն է Ժողովուրդին ապահովել այն ազատութիւնը, որ անհրաժեշտ է ուեէ քաղաքակրթութեան համար։ Ամբողջ նախարարութիւնն է որ հարկադրուած է ձեռք առնել Իռլանտայի մէջ պէտք եղած խիստ միջոցները, թէեւ ինքը միայն պատասխանատու է ժողովին առջեւ։ Ժողովը 135ի դէմ 196 քուէով իրաւունք տուաւ Պ. Ուայնտհամի յայտարարութիւններուն։

—Երեսփ-Ժողովին նոյն նիստին մէջ հարցումներ ուղղուեցան արտաքին գործոց նախարարին երկու տարիէ ի վեր Սուտանի մէջ Մուլլայի դէմ կատարուած զինուորական գործողութիւններուն մասին։ Լորտ Լանստաուն պատասխանեց թէ այդ գործողութիւնները ընդհատել հարկ եղաւ անցեալ տարի, որովհետեւ ապստամբները՝ Իտալացիներու ազդեցութեան շրջանակին մէջ գտնուած հողերը ապաստանած էին, ուր կարելի չէր հետապնդել անոնց՝ առանց նախապէս համաձայնութիւն գոյացնելու իտալական կառավարութեան հետ։ Այժմ այդ համաձայնութիւնը գոյացած է, և անգլ. զօրքերը՝ որոնց միացած է Իտալացի այլ մը՝ կը հետապնդեն Մուլլան։

—Պ. Պալֆուր հարցումի մը պատասխանելով յայտարարեց թէ Անգլ. կառավարութիւնը ոեէ պատասխան առած չէ տակաւին Պրիւսէլի մէջ նոր դեսպանախորհուրդ մը գումարելու մասին Ռուսիոյ կողմէ եղած առաջարկին։

ԷՏՈՒԸՐՏ Է.Ի ԹԱԳԱԴՐՈՒԹԵԱՆ արարողութիւնը կրճատելու համար համար, որոշուած է ջնջել Աբբայարանին մէջ ըսուելիք Մաղթանքը և քարոզը. ուրիշ քանի մը մասեր ալ զեղչելով, կէս ժամուան խնայողութիւն մը պիտի ըլլայ։ Եթէ Թագաւորին վիճակը չարունակէ գոհացուցիչ ըլլալ, արարողութիւնը այլեւս չպիտի կրճատուի։

—Թագադրութեան օրը Անգլիոյ բոլոր դատարանները գոց պիտի մնան։

—Թէեւ պաշտօնական շրջանակներու մէջ Թագադրութեան պատրաստութիւնները փութով յառաջ կը տարուին, բայց ժողովուրդը առաջուան ոգեւորութիւնը չունի։ Թափօրին անցնելիք ճամբուն վրայ բարձրաւանդակներ ուզողներու թիւը շատ պզտիկ է։ Նոյն իսկ ամենէն լաւ տեղերուն գիները ինկած են, բայց նորէն գնող չկայ։ Յունիս 26ին 10 ոսկի արժող տեղերը, այսօր 8,7 և մինչեւ 6 ոսկիի կը տրուին, 8 ոսկինոց տեղերը 5, 4 ոսկինոցը 2, և 3 ոսկինոցը 1ի իջած են։

—Աւստրալիոյ գարեջուրի գործարանատէրերէն Պ. Րոպըրդ Թաւթ 10000 ոսկերլին նուիրեր է Էտուըրտ Թագաւորին։ Ն. Վեհափառութիւնը, իր անունը կրող Լանտոնի հիւանդանոցին նուիրեր է այդ գումարը։

ՍԵՐՊԻԱ ԵՒ ՍԵՒԼԵՌ.—Ջէթինեէի սերպիական դեսպան Գնդ. Վասիչ, որ Միրքօ իշխանին՝ Օր. Նաթալի Քօնստանդինովիչի հետ ամուսնութեանը պահուն Սերպիա գացած էր իր պաշտօնատեղին վերադարձեր է Սեւ Լերան Նիքօլա իշխանը մասնաւոր ունկնդրութիւն շնորհեր է անոր, և իր եղբայրական բարեկամութեան զգացումները արտայայտեր է Սերպիոյ և Ալեքսանդր Թագաւորին նկատմամբ։

—Ջէթինեէի «Կլաս Ցռնակօրա» թերթը կէս պաշտօնական զեկոյց մը կը հրատարակէ, որով կը պատասխանէ Ջէթինեէի և Պելկրատի յարաբերութեանց մասին եղած տարաձայնութիւններուն, որոնք ծնունդ առած էին Միրքօ իշխանին՝ Օր. Նաթալի Քօնսթանթինովիչի հետ ամուսնութեանը հետեւանօք։ Նոյն թերթը կը յայտարարէ թէ այդ ամուսնութիւնը բարեկամաբար ունեցած չէ ո և է արդիւնք մը, որ հակառակ ըլլայ երկու երկիրներու միջեւ գտնուած բարեկամական յարաբերութեանց, որոնք դարու մը հնութիւնը ունին։ «Կլաս Ցռնակօրա» կը յարէ.— «Մեր արքունական գերդաստանին քաղաքական ծրագիրը այնքան հաստատուն է որ, ո և է փոփոխութեան առարկայ չի կրնար ըլլալ։ Բացարձակապէս հեռու գտնուիլ Սերպիոյ գործերուն խառնուելէ, և անոր ուեւէ ամբողջութիւնը տեսնել, ահա մեր ամենէն սրբազան բաղձանքները»։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ «Նովօստի» թերթը՝ Իտալիոյ Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորին Բեթերսպուրկ այցելելութեան առթիւ գրուած յօդուած մը հետեւեալ կերպով կ'եզրակացնէ.— «Ռուսիա Ֆրանսայի դաշնակիցն ըլլալով մէկտեղ, հիմա մասնաւոր համաձայնութիւններ ունի Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Իտալիոյ հետ։ Այս դիւանագիտական յաջողութիւնը ձեռք բերուած է աստիճանաբար և բոլորովին բնական եղանակով մը։ Զինակցութիւններ կազմելու քաղաքականութիւնը ամէն կերպով ազդեցիկ է։ Մեզի ուրիշ բան չի մնար, եթէ ոչ մաղթել որ այդ քաղաքականութիւնը պահպանուի տպագային, իբրեւ միակը զոր պէտք է կիրարկել Եւրոպայի ընդհանուր խաղաղութեան ապահովութեանը տեսակէտով»։

ԽՈՀԱՆՆԷՍՊՈՒՐԿԷՆ կը գրեն թէ Ռանտի հանքերը բանեցնելու համար գործաւոր կը պակսի։ Հարիւրաւոր սպիտակամորթներ, որոնք պարապ կը պտտին, կը մերժեն հանքերուն մէջ աշխատիլ, օրական 5 շիլին վարձքով։ Գործերուն վիճակը շատ գէշ է։ Բնիկ գործաւորներ ալ չկան։

ՉԻՆԱՑԻՆԵՐԸ շատ գոհ կ'երեւան Թիէնձինը իրենց վերադարձնելու համար առաջարկուած նոր պայմաններէն, որոնք աւելի չափաւոր են, սակէ առաջուաններուն հետ բաղդատելով։ Այս պահուն հարկ եղած միջոցները ձեռք կ'առնուին, քաղաքը օգոստ. 15ին Չինացիներուն յանձնելու համար։ Գալով երկաթուղիներու խնդրին, դժուարութիւնները չեն հարթուած տակաւին Ռուսիոյ հետ՝ զինուորական պետերը պահելու մասին, և Պելճիոյ և Ֆրանսայի հետ՝ Թիէնձին-Բաօ-Թինկ-Ֆու երկաթուղիի մասին։ Կ'ըսուի թէ այս վերջին վէճը կարելի պիտի ըլլայ կարգադրել, պելժիական խմբակին և անգլեւչինական ընկերութեան միջեւ բաժնեկամական համաձայնութիւն մը գոյացնելով։

—Շանկայէն «Թայմզ»ի կը հեռագրեն թէ Վու-Զանկի փոխարքան հեռագիր մը ստացած է, որով կը ծանուցուի թէ Չինաստանի կառավարութիւնը վաւերացուցած է Չէնկի կողմէ առաջարկուած և փոխարքային կողմէ ընդունուած ծրագիր մը։ Այս ծրագրին համաձայն Լիքինի տուրքը կը ջնջուի ամբողջ Չինու կայսրութեան մէջ, որով կ'ապահովուի օտար և բնիկ ապրանքներու ազատ փոխանցումը։ «Թայմզ»ի թղթակիցը կը յարէ թէ այդ ծրագրին արդիւնաբերութեան համաձայն պիտի աւելցուին ներածման և արտածման տուրքերը։ Միւս կողմէ նոյն թերթին Բեքինի թղթակիցն ալ այդ ծրագրին վրայ խօսելով կ'ըսէ թէ արտածման տուրքերը պիտի աւելնան։

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ լաւատեղեակ աղբիւրէ մը կը ծանուցուի Սերբեկ Չինացւոց դաշնագիրը մօտերս պիտի հրատարակուի, ապացուցանելու համար թէ այդ դաշնագիրը առանց փոփոխութեան վերանորոգուած է։

ԵՒՐՈՊԱՑԷՆ ՉԻՆԱՍՏԱՆ.— Քանատայի երկաթուղիի ընկերութեան նախագահը կը յայտարարէ թէ առաջարկեր է Անգլիոյ կառավարութեան՝ արագընթաց շոգենաւերու ուղղակի գիծ մը հաստատել Անգլիոյ և Քանատայի միջեւ, անկէ ալ մինչեւ Շանկայ։ Այս կերպով Անգլիա Քանատայի կողմէն տէր պիտի ըլլայ Եւրոպայէն Չինաստան և Ճաբոն տանող ամենէն ուղղակի ճամբուն։ Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ այս խնդիրը պիտի քննուի Գաղթային ժողովին մէջ։ Եղած առաջարկին համաձայն ժամը 20-22 հանգոյց արագութեամբ շոգենաւեր պիտի չինուին, ինչպէս նաեւ ուրիշ 11 վաճառաբեր նաւեր։ Շաբաթը անգամ մը ճամբորդի շոգենաւ պիտի մեկնի։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔՈՎ.— Ասկէ առաջ գրած էինք թէ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ պատահած են Պէնտէր Ապպասի և Քիշմ կղզիին մէջ, Պարսկական ծոց։ Անգլիական «Բէլվա» շոգենաւը Քիշմ կղզիէն անցած ատեն Քիշօ քաղաքը աւերակներու մէջ գտեր է։ Տակաւին լուր չկայ կեանքի կորուստներու մասին, բայց կը կարծուի թէ մահերու թիւը մեծ չէ։ Յուլիս 9էն ի վեր երկրաշարժը յաճախադէպ եղած է Պէնտէր-Ապպասի մէջ։ Հնդկաստանէն թերթ մը կ'ըսէ թէ Ուրիշ քաղաքներ ալ վնասուած են, Օրմուզի հին բերդը կործանած է և Քիշմ աւերակ դարձած է։ (Քիշմ կղզին կը գտնուի Պարսկական ծոցին բերանը, Պէնտէր Ապպասի մօտերը. հազիւ 12000 բնակիչ ունի։)

ՆՈՐ ԹՐԸՍԴ ՄԸ.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն թէ նոր թրըսդ մը կազմուեր է հոն։ Այս ձեռնարկը որ կազմուած է 250000 տոլար դրամագլուխով, նպատակ ունի միացնել Ամերիկայի Մ. Նահանգներուն բոլոր դերձակի վաճառատուները, մրցելու համար Եւրոպայի նմանօրինակ հաստատութեանց հետ։ Այս նոր խմբակը մտադիր է ամերիկեան նորաձեւութիւնները մացնել Եւրոպայի մէջ, և մասնաճիւղեր հաստատել Բարիզ, Վիեննա, Պերլին են.։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ՕՐԱՑՈՅՑԸ 1902

1320 Տճկ.	ՕՐ ՅՈՒԼԻՍ 17	1902 Լտ.
Րեպիւլ Ախըր 24	ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ Գ. օր պահոց Վարդավառի։ Յն. Մարիանէայ Կուսին։ Տճ. Էվվէլի էյեամ իւլ պահուր։ (Սամ նէլի)։	Յունիս 30
ԼՈՒՍՕՐ 4. 51		ԼՈՒՍՕՐ 4. 37

Տարեդարձ գահակալութեան Վիքթոր Էմմանուէլ Գ. Թագաւորին Իտալիոյ (1900)

ՋԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ

Մէկ օրուան ընթացքին առաւելագոյնն էր

Կ.Պոլիս	25	Պէրութ	26	Բեղերադ.	18
Արքանկէլ	18	Բարիզ	21	Վիեննա	15

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ երէկ Պատրիարքարան երթալով դիւանները այցելեց, և Փոխանորդ սրբազանին, ինչպէս նաև դիւանապետներուն հարկ եղած հրահանգները տուաւ Պատրիարքարանի գործերուն վարչութեան նկատմամբ։ Ն. Սրբազնութիւնը երեկոյին իր բնակարանը վերադարձաւ, պատկանեալ իշխանութեան մատուցանելիք պաշտօնագիրը տանելէ յետոյ։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ այսօր Կայս. Պալատ կ'երթայ։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ հրաւիրուած է վաղը Ղալաթիոյ Ուսումնարանը ի նիստ գումարելու համար, ուր Ս. Պատրիարքը ժողովականներուն տեղեկութիւններ պիտի հաղորդէ յարաբերական խնդիրներու նկատմամբ։

ՌՈՒՍԻՈՑ կայսրուհիին պաշտպանութեան ներքեւ գտնուած ռուս բարեգործական ընկերութեան անդամներէն Պ. Վլատիմիր մը Հակէլոմբըէօմ, որ Պոլսոյ բարեգործական հաստատութիւնները կ'այցելէ, երէկ Եօնկաց հիւանդանոցը և յարակից մասերը այցելելէ յետոյ, ժամը 9ին այցելեց նաև Ս. Փրկչի հիւանդանոցը։ Իրեն կ'ընկերանար իր Մօրեդօր աղջիկը, ռուս դեսպանատան թարգման Պ. Սաքիմօֆ և Տօքթ. Լիմարաքի։ Հիւանդանոցի դուռնէն հիւրերը ընդունուեցան Տքթ. Իըլիքճեանի եւ միւս պաշտօնեաներուն կողմէ (որովհետեւ միւս բժիշկները մեկնած էին), և ներկայացումներէ վերջ, Պ. Վլատիմիր և իր հետեւորդները առաջնորդուեցան Հիւանդանոց, ուր արանց և կանանց հիւանդարանները, յիմարանոցները մի առ մի պտտեցան, եւ այդ մասերուն վրայ տեղեկութիւններ առին։ Պ. Վլատիմիր այցելեց նաև վիրաբուժական գործողութիւն կատարուած սենեակը, եւ ուրիշ աշխատանոցներ։ Հիւրերը որբուհիներուն մէկ սենեակը այցելեցին, ուր քէրկէֆ կը բանէին։ Հիւրերուն ընկերացող օրիորդը մասնաւոր ուշադրութեամբ դիտեց մէկ որբուհիին բանած «քէրկէֆ»ը։ Հիւանդանոցի զանազան յարկերը այսպէս այցելելէ վերջ, Պ. Վլատիմիր առաջնորդուեցաւ հիւրանոցը, ուր իրեն և իր հետեւորդներուն մեծարանքներ և պատուասիրութիւններ եղան։ Հիւրերը շնորհակալութիւն յայտնեցին իրենց եղած այս ընդունելութեանը համար, և հիւանդանոցին ամէն մասերուն կանոնաւորութեանը համար շնորհաւորեցին հիւանդանոցին բժիշկները։ Պ. Վլատիմիր հիւանդանոցին հիւանդներուն թուոյն, տարեկան եկամուտին և ծախքին, և Վեհ. Սուլթանին կողմէ նուիրուած հացի և միսի քանակութեան վրայ տեղեկութիւններ առնելով իր գոհունակութիւնը յայտնեց, և զանոնք մի առ մի գրեց յուշատետրին մէջ։ Պ. Վլատիմիր համակրելի դէմք մը ունէր ու պաշտօնական համազգեստը կը կրէր, ունենալով իր կուրծքին վրայ երկու ռուսական պատուանշաններ։ Պ. Վլատիմիր Հակէլոմբրէօմ ընտանեբար տեսակցեցաւ հոն գտնուողներու հետ և ըսաւ թէ ինք Լազարեան ճեմարանին մէջ չափագիտութեան ուսուցչութիւն ըրած է, և թէ իր աշխատութեան այդ շրջանին մէջ կը յիշէ մէկ քանի հայերէն խօսքեր, ինչպէս «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց» և «Կամաց կամաց վեր ելէք, ձեզի կը պատմեմ» ելն։ Պ. Վլատիմիր հիւանդանոցին ներքին կանոնագիրը և վերջին տեղեկագիրէն օրինակ մը առաւ, և ըսաւ թէ Ռուսերէնի թարգմանել պիտի տայ ուսումնասիրելու համար։ Պ. Վլատիմիր եւ իր հետեւորդները ժամ մը ամբողջ Հիւանդանոցին մէջ անցընելով, իրենց գտած սիրալիր ընդունելութեան համար կրկին շնորհակալութիւն յայտնելով մեկնեցան։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ Մխիթարեան միաբանութեան Պոլսոյ վանատան մեծաւոր Հ. Գրիգորիս Վ. Գալէմքեարեան և վերատեսուչ Հ. Գաբրիէլ Վ. Մենեվիշեան Ս. Պատրիարքին բնակարանը երթալով շնորհակալութիւն յայտնեցին Այաընեան սրբազնօր հոգեհանգստեան ներկայ գտնուելու համար պատուիրակութիւն մը ղրկելուն։

ԲԱՂԷՇԻ Պատր. Փոխանորդը և Գաւ. Վարչութիւնը Թեմական գործերուն օրինաւոր կարգադրութեանը համար, թախանձելով խնդրեր են որ առաջնորդը շուտով ղրկուի իր պաշտօնատեղին։

ՊԻԼԷՃԻԿԻ առաջն. փոխանորդ Գրիգորիս Վ. Պալըգեան իր պաշտօնագիրը ստացած ըլլալով, ուրբաթ օր կը մեկնի իր պաշտօնատեղին։

ՊԷՇԻՔԹԱՇԻ նոր ընտրուած Թաղ. Խորհուրդին անդամոց մեծամասնութիւնը հաւաքական հրաժարագիր մը մատուցեր է Ս. Պատրիարքին՝ որ չէ ընդունած։

ԵԷՆԻ ԳԻՒՂԻ նոր Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութեան մէջ զանազան անկանոնութիւններ պատահած ըլլալով, չհաստատուեցաւ եւ հինգ հոգիէ բաղկացեալ առժամանեայ Թաղ. Խորհուրդ մը կազմուեցաւ, որուն անդամներն են տեարք՝ Տիգրան Եուսուֆեան, Սեպուհ Տէմիրճիպաշեան, Պետրոս Պէրպէրեան, Յակոբ Թովմասեան եւ Գալուստ Մերոնեան։

ԵՐԶՆԿԱՅԻ առաջնորդ Դանիէլ Վ. Յակոբեան, որ բաւական ժամանակէ ի վեր Գուրուչայի գաւառակը կը գտնուէր, այցելեր է նաև մեծ և փոքր Արմտան գիւղերը, գոհացուցեր է ժողովրդեան հոգեւոր պէտքերը և կարգադրեր է կրթական եւ այլ եկեղեցական գործեր։

ՄՇՈՅ Ս. Կարապետի վանուց Տնօրէն Խորհրդոյ ընտրութիւնը հաստատող Պատրիարքական կոնդակը գրօշելով ղրկուեցաւ։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ կաթողիկոսական ընտրութեան պատուիրակ Տ. Մովսէս եպս. Պատրիարքարանի մէջ կ'ուսումնասիրէ ասկէ առաջ տեղի ունեցած կաթողիկոսական ընտրութեանց առթիւ գործադիր տեսուչներու Պատրիարքարանի հետ փոխանակած թղթակցութիւնները, և այդ մասին տրուած հրահանգները, մէկ խօսքով գործին ամբողջական մէկ ուսումնասիրութիւնը կ'ընէ, յառաջիկային հարցումներու և խնդիրներու տեղի չտալու համար։ Տ. Մովսէս եպիսկոպոս այս շաբթու ալ Պոլիս պիտի մնայ և յառաջիկայ երեքշաբթի կամ չորեքշաբթի որ կը մեկնի Ատանա։ Ուշադրութիւն պիտի ըլլայ որ այս անգամ ընտրութեան մասնակցելու իրաւունք ունեցող իւրաքանչիւր թեմ փոխանակ ներկայացուցիչներ կարգելու Ատանայի մէջ, ուղղակի պատգամաւորներ ղրկէ։ Այս մասին տեղական իշխանութեանց ուղղեալ յանձնարարականներ ալ առաքուած են։

ՄԱՑՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Թաղ. Խորհուրդը յառաջիկայ տարեշրջանին համար վարժարանին պիւտճէն բարձրացնելու խորհուրդ մը ունեցեր է։ Այս լուրը բաւական գոհացուցիչ է. որովհետեւ ինչպէս կ'երեւայ Թաղ. Խորհուրդը իր ելեւմուտքը կանոնաւորած է, և հին պարտքերն ալ վճարելու վիճակին հասած է։ Դեռ մէկ երկու շաբաթ առաջ ընտանիքին անձկութեան մասին դժգոհութեան ձայներ լսուած առեն. երբ հիմայ պիւտճէն բարձրացնելու խօսքեր կը

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (91)

ՔԱՄԻՅԼ ԲԷՌ

ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ ԿԻՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԴ.

ԱՒԱԶԱԿՆԵՐՈՒ ՈՐՋԻՆ ՄԷՋ

—Կը հաճի՞ք պիաքիւի մը տալ եղբօրս, պարոն, զուտ գինին չի կրնար խմել։

Ոստիկանը ուշադրութեամբ դիտեց խեղճ տղեկներուն տմոյն դէմքը, և թեւը երկնցնելով դէպ իր մօտիկը գտնուող սեղան մը և անոր վրայ գտնուած պիաքիւներով լեփ լեցուն պնակ մը առնելով, իրենց սեղանին վրայ դրաւ։

—Ասոնց բոլորն ալ կերէ՛ք, ըսաւ տղոցը։

—Ո՛հ, պարո՛ն, կը տեսնեմ որ պիտի համաձայնինք, ըսաւ Սանթէլլի՝ յաղթական շարժում մը ընելով։

Փոքրահասակ ոստիկանին վայրկեան մը խանդաղատած դէմքը յանկարծ վերստացաւ իր ցուրտ անտարբերութիւնը, և խորունկ մտածութիւններու մէջ ընկղմիլ թըւեցաւ։

—Հայրիկնե՛ր, լաւ հայրիկնե՛ր, ահա ինծի պէտք եղածը, որովհետեւ դիտաւորութիւն ունիմ միջկատակ խաղալ տալու։ Կեցէ՛ք, քիչ մը առաջ կը խօսէիք Սնօու Ամերիկացիին և Լէօնօրի վրայ։ Տեսա՞ք, այդ տղոցը յօժարակամ կուտամ հինգ ֆրանքը։

Սանթէլլի հիացմամբ վեր առաւ գլուխը։ Իր խօսակիցը եղող բարի մարդը բնաւ ալ թէ ոսկիի դէզեր չէր նուիրեր, բայց տուածն ալ նետուելիք բան մը չէր։ Իր համբաւը և տաղանդը բաղդատեց յիշեալ արուեստագէտներուն հետ։ Ո՞վ գիտէ, թերեւս պիտի կարողանար վեց ֆրանք փրցնել իրեն և երկու տղոցը համար։

—Սնօու հիմա Բեզերապուրկ կը գտնուի, ըսաւ. գալով Լէօնօրի, ա՛լ անիկայ ձեր գործին գալիք մարդը չէ։

—Ուրեմն գործէ քաշուա՞ծ է անիկայ, հարցուց Արնօլտ ազդուութիւն կեղծելով։

Միւսը արհամարհոտ շարժում մը ընելով ըսաւ.

—Արհե՛ստը փոխեց։

—Կարելի չէ՛, ըսաւ Արնօլտ՝ թերահաւատ շարժում մը ընելով։ Անցեալ ամիս Նանթ կը գտնուէր, Քորիզանի թատրոնը։

—Ինքը դուք տեսա՞ք, ըսաւ Սանթէլլի՝ գլուխը օրօրելով։

—Ո՛չ, բարեկամներէս մէկը ըսաւ։

—Խաբուած ըլլալու է, ըսաւ հայրիկը. Լէօնօր ա՛լ արուեստագէտ մը չէ, և երբեք ըլլալիք չունի այսուհետեւ։

—Գնա՛ բանդ. ըսաւ Արնօլտ հեգնոտ շեշտով մը, ներքնապէս քիչ մը յուսախաբ եղած. դիտմամբ այդպէս հաւաստել կ'ուզէք ինծի, որ ձեր նախկին ընկերոջը հետ չկապուիմ։ Բայց կը սխալիք, ես մէկ քանի արուեստագէտներու պէտք ունիմ, եւ այն խաղերուն մէջ զորս միտքս դրած եմ, կրնաք շատ օգտակար կերպով օգնել Լէօնօրի։ Բայց ներկայ պարագային մէջ անհրաժեշտ պէտք ունիմ Լէօնօրի։

—Կը հաւաստեմ որ, գոչեց Սանթէլլի բացարձակապէս անկեղծ շեշտով մը. կը հաւաստեմ որ Լէօնօր չորս տարիէ ի վեր թատրոն եկած չէ և մտքէ ալ չանցըներ նորէն մեր արուեստին դառնալ։

—Տեղեկութիւն ունի՞ք թէ ինչ կ'ընէ հիմայ, ըսաւ Արնօլտ՝ որ այլեւս վստահ էր թէ ուեէ կասկած չպիտի արթնցնէ երիտասարդ Մօպէրթէնի մասին ընելիք հարցումները։

Սանթէլլի՝ քիչ մը անդին ճաշողներէ մէկը քովը կանչեց.

—Հէ՛, Լապօս, հոս եկուր։

Դէմքը առակալի կերպով աւրուած թզուկ մը վար ցատկեց իր բարձր աթոռակէն, ասոր վրայ նստեր էր ճաշասեղանին բարձրութեանը հասնելու համար, և իր ծուռ ու մուռ սրունքներուն վրայ գլորակելով եկաւ մօտեցաւ Արնօլտի խումբին։

—Ի՞նչ կայ, հարցուց խռպոտ ձայնով մը։

Սանթէլլի թզուկը Պ. Արնօլտի ներկայացուց.

—Լապօս կը կոչուի, ըսաւ, չկայ մէկը որ մեր ընկերներուն մասին աւելի լիակատար տեղեկութիւն ունենայ։

Եւ սկսաւ հարցափորձել թզուկը, որ համարձակօրէն գինի լեցուցեր էր Սանթէլլիի գաւաթին մէջ և անյագաբար կը խմէր։

—Ըսէ՛, ուր կը գտնուի Ֆրանսիա՝ Մարսիլիացին։

Թզուկը խմած գինիին գաւաթը սեղանին վրայ դնելէ առաջ անյագաբար լզեց անոր խորը, իր ապշեցուցիչ կերպով երկայն լեզուովը.

—Լէօնօ՞ր, քնաշրջիկին աղա՞ն, հարցուց։

Պ. Արնօլտ սարսուռ մը ունեցաւ այս անգամ։ Գիտէր թէ Մօպէրթէնի մայրը՝ Պէրթ Բլէսիս ջղային տագնապներ կ'ունենար երբեմն բայց կարեւորութիւն չէր ընծայած այդ բանին։ Ըսել է թէ այդ կինը իբրեւ մագնիսական քունի ենթարկուող մէկը ծանօ՞թ էր այս շրջանակին մէջ։ Ասիկայ մտքին մէջ կարգ մը գաղափարներ արթնցուց, որոնք տարտամ էին տակաւին։ Բայց թզուկը ժամանակ չթողուց որ Արնօլտ երկար բարակ խորհրդածէ։

(Շարունակելի)

լսելին, հարկաւ նպաստաւոր ազդեցութիւն յառաջ կը բերէր։ Սակայն առաւելագոյնք թէ իմաստական վիճակին վրայ բարւոքում չկայ, թէ այսպիսի յաւելման մը համամիտ չեն Թող. Երկրորդ անգամներէն առմանք, առարկելով որ երբ մէջ կողմէ այնքան պարապ կայ, հարկ չկայ յօրանջող պարտքեր ու դիզել որդէն ետ ածններուն վրայ։ Այս նկատումներով կարծիքի առարկութիւն մը յառաջ եկած է։ Իրաւունքը հարկաւ անոնց կողմն է որոնք պարզապէս չելնելու կողմն են, որովհետեւ գրեթէ միջոց ալ չկայ վճարելու։

Զինք գիտեր թէ այդ յաւելուածը ինչ բանի սահմանուած է. եթէ նոր ուսուցիչներ պիտի բերուին առ այժմ հարկ չկայ, և եթէ որդէն գանուածններուն աւելի վարձատրութիւններ պիտի ըլլան, ընդունելով որ շատ անոնցմէ բաներ են ուսուցիչներուն վճարուած գումարները, միւս կողմէ կը խորհինք որ մի գուցէ այնպիսի ընթացք մը առնեն գործերը, որ սահմանուած գումարներն ալ վճարել անկարելի ըլլայ։

ԱՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Ստրափարութիւնը, կ'ըսէ «Մալիւմաթ», գրած է Եվգաֆի նախարարութեան որ Եէաիգուլէի դուրսը կայող Սուլթան վագֆէն Երուսաղէմապատկան ագարակը, Գլիտիս անուն մէկուն կողմէ 3 տարուան համար վարձուելով երկրագործական մեքենաներ պիտի բերուին և ագարակին դուրս գանուող 4 տրամվար տարածութեամբ արտն ալ միացուելով չորս կողմը պատ կը քաշուի. բաց աստի ախոռի և փուռի յատուկ տեղերը մեծերմնոցի կը վերածուին, տեղւոյն վրայ գտնուած ջրհորէն ջուր հանելու համար մեքենայ կը դրուի և Երուսաղէմայ փոխանորդութեան կողմէ ռուսական հպատակ Ովսեպ էֆ. Ցակոբեան վերատեսուչ կարգուելով, հարկ եղած գործերները հետզհետէ կը բերուին. հետեւաբար հարկ է որ նոյն տեղը ըստ օրինի պէտք եղած կերպով քննուի։ Եվգաֆի վարչական ժողովը յետ խորհրդակցութեան պատասխանած է ոստիկանութեան նախարարութեան թէ, մինչեւ որ վագֆի մը իրաւունքը չապահովուի, վագֆ կալուածներու վիճակը չի կրնար փոփոխութեան ենթարկուիլ. հետեւաբար նմանօրինակ պարագաներու մէջ հարկ է որ նախ Եվգաֆի նախարարութեան դիմում ըլլայ։ Արդ, քանի որ այդ դիմումը չէ եղած և ուղղակի նոյն վագֆ տեղւոյն վրայ շինութիւններ սկսած են, հարկ է ոստիկանութիւնը դադրեցնէ այդ գործողութիւնները, և արգիլելը հաղորդէ Եվգաֆի նախարարութեան»։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ Ազգ. Ուսումն. Խորհրդոյ.— Ուսուցչական ընտրելեաց քննիչ յանձնաժողովոյ Գ. նիստը տեղի պիտի ունենայ՝ ըստ զեկուցման՝ յաջորդ կիրակի ազգութ օր, 19 յուլիս, դարձեալ Բերայի Ներսէսեան մանկապարտէզի սրահին մէջ։ Քննութեան նիւթն է Հայերէն լեզու, և քննութեան պիտի սկսուի առաւօտեան ժամ 1ին։

16 Յուլիս 1902

Մամասեան, Փէրահեան, Ղազիկեան, Տէօսքեան, Ցովհաննէսեան, Եկաւեան, Բէքէեան ընտանիքները և բոլոր պարագաները խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց, որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ ողբացեալ ՎԱՀԱՆ ԷՖ. ՄԱՄԱՍԵԱՆԻ և ՍԱՐԳԻՍ ԷՖ. ՓԵՐԱՀԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին և այս առթիւ իրենց ցաւակցութիւնները յայտնեցին։ Մասնաւորապէս շնորհակալութիւն կը յայտնեն Ենիգաբուսի Թաղ. Խորհրդոյ Ատենապետ Մարուքէ էֆ. Ցրէնկեանի, որ ողնութեան ամէն ջանք և աշխատութիւն չխնայեց յուղարկաւորութեան կարգադրութեանց համար։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Այցելութիւն մը Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցը

«Հանր. Պարտուց Վարչութեան պաշտօնեայ մը» ստորագրութեամբ հետեւեալը ղրկուած է մեզի հրատարակութեան համար.—

«Կիրակի օրը հիւանդի մը այցելութեան համար Ս. Փրկչի Հիւանդանոցը գացած էի։ Արանց բաժնի դուռնէն ներս մտնելով ուղղակի վեր ելայ գաւազան ի ձեռին, որովհետեւ կոշիկներս մաքրող կամ գաւազանս ձեռքէս առնող մէկը չկար դրան առջև։ Հազիւ թէ հիւանդիս քով մէկ քանի վայրկեան նստած էի, և ահա՛ ճերմակ գոգնոցաւոր անծանօթ ծերուկ մը ներկայացաւ քովս և պաշտօնական շարժուածքներով ու կոպիտ խօսքերով յանդիմանութեան սկսաւ, ըսելով թէ ինչ համարձակութեամբ առանց արտօնութեան վեր ելած եմ, ինչ անքաղաքավարութիւն է ըրածս, մինչ տեղեակ չեմ Հիւանդանոցի կանոններուն, ևն..., Նախ լռեր մը կարծեցի այս անծանօթը, բայց յետոյ երբ հիւանդներէն ոմանք ըսին թէ արանց բաժնի դռնապանն էր, այն ատեն զայրոյթս չափ չունէր, քանի որ իր համարձակէր հրապարակաւ պատուոյս դպչիլ։ Հետեւաբար միայն հիւանդները անհանգիստ չընելու համար, պատասխանեցի թէ վար իջած միջոցիս կը կարգադրեմ այդ առօրեակ խնդիրը՝ թէև տեղեկութիւն չունէի ի՛նչ բանի համար ըլլալը։ Սոյն անհերթ դռնապանին հեռանալէն ետքը, որոնցմէ մէջ գտնուող և այս խառնակութեան ունկնդիր հիւանդները որոնք իրենց կարգին մտահոգութեան մատնուած էին՝ այս տեսակ անարգանքի մը ենթակայ եղած ըլլալուս համար, մի առ մի գլխ քովերնին կանչելով դժգոհութիւն յայտնեցին, դռնապանէն մինչև զիրենք խնամող հիւանդապահներուն մասին, ու յայտարարեցին թէ այս երկրորդական պաշտօնեաները անտանելի դարձած են Հիւանդանոցին մէջ, իրենց անկիրթ և խիստ վարմունքներովը և աւելցուցին ըսելով թէ՝ գոհ են այսօր այսպիսի դէպք մը պատահած ըլլալուն համար, որովհետեւ իրենք որքան որ դժգոհութիւն յայտնէին այս մասին, իրենց խօսքը նկատողութեան չպիտի առնուէր. սակայն նախախնամութիւնը կը ներկայացնէ այնպիսի առիթ մը որով Հիւանդանոցին մէջ գործուած այսպիսի զեղծումները մէջտեղ կ'ելլեն, և այս առիթով կը վերջացուին։ Վերագրեալ տեղեկութիւնները առնելէս վերջ, անմիջապէս տեղւոյն դիւանը ներկայացայ և եղելութիւնը պարզեցի. հոն գտնուողը լուրջ անձնաւորութիւն մըն էր, և ուշի ուշով մտիկ ընելէ յետոյ, խոստացաւ առաջին առթիւ խօսիլ տնօրէն էֆ.ին և դաս մը տալ այդ անկիրթ դռնապանին։ Հիւանդներու տրուած կերակուրներուն մասին ալ դիտողութիւններ լսեցի հիւանդներէն, սակայն նկատելով որ ամենէն բարեկարգ եւրոպական հիւանդանոցի մը մէջ ալ տրուած կերակուրները տարբերութիւն մը չունին մերիններէն, գոհ կ'ընեմ այդ մասին յիշատակութիւն մը ընել։ Սակայն երբ խնդիրը հիւանդապահներուն՝ իրենց հիւանդներուն հետ ունեցած վարմունքը եւ վերոյիշեալ դռնապանին պէս պաշտօնեաներու վրայ է, այն ատեն ամէն ազգային անհատ բողոք բառնալու իրաւունք ունի այդպիսիները անմիջապէս վտարելու այդ գթութեան յարկէն, քանի որ ամէն մարդ նախանձախնդիր է անոր բարեկարգութեան և կանոնաւորութեան։ Հիւանդը երկու բան միայն կը պահանջէ, բժիշկի մը այցելութիւնը և զինքը խնամողին բերնէն անուշ և մեղմ խօսք մը. եթէ ասոնք կան, հիւանդը գոհ է, հակառակ պարագային հիւանդութիւնը աւելի կը ծանրանայ և իր լսած ծանր մէկ խօսքը և ենթակայ եղած անգութ վարմունք մը զինքը կը փութացնեն դէպի գերեզման։»

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

29 Յուլիս 1902

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	100.27
Րէժի	(Tab. Turcs)	324.—
Ֆօնսոլիտ	(R. Turque D.)	28.—
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	115.75
Պանգ Օթ.	(Banque Ott)	559.—
Թրանսվալ	(Transvaal.)	138.50

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(Այս առաւօտ)

ՊԱՇՏՕՆ.— Բոլու գաւառակին (Տիարպէքիր) գայմագամ անուանեցաւ Քաղաքային վարժարանէն շրջանաւարտ Մեհմէտ Արիֆ պէյ։

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Պոլսոյ Ասարեան տրուեցաւ Բէչէթայի Օսմ. հիւպատոս Լութֆի էֆ.ի։

Սալիսէի ասարեան՝ Ղալաթիոյ օտար պարանոց մաքսատան գնահատիչ Ճէլալէտտին պէյի, և Ներքին պարանոց մաքսատան Բ. քարտուղար Ամիր էֆ.ի։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Բ. կարգի Մէճիտէ պատուանշան տրուեցաւ Մաքսային վերատեսչութեան հաշուական դիւանի Բ. Միւմեյյիզ Սպի Բէյմու պէյի։

Դ. Օսմանիէ՝ մաքսային վերատեսչութեան վիճակագրութեանց դիւանին անօ Հիւսամէտտին պէյի։

Դ. Մէճիտէ՝ մաքսային քննիչ Սախա պէյի։

Դ. Օսմանիէ՝ Իզմիրի օտար պարանոց մաքսատան քննիչ Հաճի Ահմէտ պէյի։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ ՄԸ.— Կայս. Իրատէ մը ասկէ առաջ հրամայած էր որ մինչև իսմաական 1299 տարուան վերջը բոլոր պետական յետնեալ պահանջները շնորհուին։ Նախարարաց խորհուրդը նկատելով որ Կայս. այս Իրատէն չի վերաբերիր պետական այն պահանջներուն որոնց փոխարէն կալուածներ ցոյց տրուած են իբր երաշխաւորութիւն, այս մասին պէտք եղածը գրած էր ամէն կողմ։ Վերջերս մէկ քանի տեղերէ հարցուած ըլլալով թէ ուրիշ մէկ քանի պահանջներու մասին ինչ ընթացք պէտք է բռնել, Պետական Խորհրդոյ Ելմտական ճիւղին կողմէ պատրաստուած և Ելմտական պաշտօնատան ուղղուած մազպաթայով մը կը ծանուցուի թէ՝ վերջին որոշումը Ելմտական գանձուն հարկատուներէ ունեցած պահանջին կը վերաբերի, և պայմանագիրերէ առաջ եկած պահանջներու չի պատկանիր։ Հետեւաբար պէտք է շնորհուին տասանորդներու վարձակալութեան ժամանակէն մնացած, ինչպէս նաև կալուածատուրքերէ և թէմէթթիւ տուրքերէ առաջ եկած պարտքերը, իսկ ասկէ դուրս ելմտական գանձուն պահանջները ըստ օրինի պէտք է գանձուին։ Այս իմաստով հրահանգ ղրկուած է ամէն կողմ։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ կառավարութիւնը դեր-հիւպատոսութիւն մը հաստատած է Երզնկայի մէջ։ Պարսկահպատակ Ահմէտ Պէյ դեր-հիւպատոս կոչուած է։ Բ. Դուռը Կայս. Իրատէով Պարսկական նոր հիւպատոսութեան պաշտօնը հաստատող գիրը յանձնած է։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Բարձր. Խորհուրդին ընդհ. քարտուղար Տքդ. Սթիէբովից՝ Տուզլա փաշայի տեղ՝ Եգիպտոսի առողջապահական միջազգային խորհուրդին մէջ Օսմ. պատուիրակ անուանուած է։ Տքդ. Սթիէբովից այսօր իր պաշտօնատեղին կ'երթայ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Հելլէն դեսպան Իչիոն Մաւրոքորտաթօ երէկ Աթէնքի մէջ կ'սպասուէր։ Դեսպանը Թրիէսթէէն ճամբորդած է։ Օգոստ. 25ին հոս պիտի հասնի։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ Լոնտոնի մասնաճիւղէ իբր վարիչ ընտրած է Լորտ Սրանմորը։

ՉԷԹԻՆՆԷԷՆ կը հեռագրեն յուլիս 15 թուով թէ Շէմսի փաշա՝ Բլավայի և Կէօզինճէի մէջ կատարելիք քննութիւնները աւարտած ըլլալով Պէրանէ վերադարձած է։

ԻՏԱԼԻՈՅ Վիքթօր Էմմանուէլ Թագաւորին գահակալութեան տարեդարձը ըլլալով, այսօր, Իտալիոյ դեսպանատան մէջ ընդունելութիւններ պիտի կատարուին։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— «Նէօյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կը գրէ Վիեննայի Գիտական Ակադեմիան որոշած էր Սելանիկի մէջ պատահած վերջին երկրաշարժներուն արդիւնքները քննելու համար՝ Տքդ. Ռուտոլֆ Հօրնէսը ղրկել նոյն տեղը։ Տքդ. Հօրնէս Սելանիկ հասեր է։

Ս. ՄԱՐԿՈՍԻ նշանաւոր զանգակատունէն ետք, կ'երեւայ թէ հիմակ ալ Եգիպտոսի նշանաւոր Բուրգերու Սփինքսն է որ կը սպառնայ փլչիլ։ Եգիպտական Թերթ մը կը գրէ թէ վերջին քանի մը տարիներու մէջ Եգիպտոսի օդը փոխուած է։ Մինչդեռ ասկէ առաջ մէկ ժամու պզտիկ անձրեւ մը տարապարդ երեւոյթ մը կը թուէր, հիմա տարուան մը մէջ 15-18 օրուան անձրեւներ կը հաշուուին։ Կ'երեւայ թէ այս անձրեւները այնչափ վնասակար են այն Սփինքսին, որ այս հոյակապ քարակոյտը, այդքան դարերու մէջ ապրելէ ետք, ա՛լ աստ փլուզումը առընթերու խնդիր մը եղած է միայն։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ընկերութեանց վճարները, Իզմիրի և շրջականներուն մէջ, յունուար 1է մինչեւ հիմա հասած են 19505 ոսկիի, մինչդեռ անցեալ տարի նոյն թուականին վնասները եղած են 13917 ոսկի և 1900ին 19101 ոսկի։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Բարեգործական հաստատութեանց քննիչ անդամ, Պ. Վլատիմիր մը Հակէլսթրէօմ, որուն յանձնուած է Թուրքիոյ Բարեգործական հաստատութեանց ուսումնասիրութիւնը և որուն վերջերս մայրաքաղաքս գալը գրեցինք, երկուշաբթի առտու, իր հետ ունենալով Ռուսական դեսպանատան թարգմաններէն մէկը և Տքդ. Լիմարաքին, Կայս. Իրատէով այցելեց Շիշլիի Համիտիէ հիւանդանոցը պատուելով իր զարմանքը յայտնեց հոն տիրող կանոնաւորութեան համար։ Ցորեկին հիւանդանոցին մէջ, Կայս. Իրատէին համաձայն հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ Պ. Վլատիմիրի, որ ճաշէն ետքը, իր անձնական ներբողալից տպաւորութիւնը արձանագրութեանց մատեանը ասմարին մէջ գրելէ ետքը, հիւանդանոցէն մեկնեցաւ։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ.—Կայս. Զինուորական վարժարանին ուսանողներէն Հիւսէյին Ղանի պէյ ասկէ առաջ ծրագիր մը մատուցած էր Մեծ-Եպարքոսութեան, որով կ'առաջարկուէր որ կալուածատուրքերու հաշւոյթները ոսկէ զեղծումէ զերծ պահելու համար, անշարժ ստացուածքներուն գնման ատեն «Ֆէրաղ»ի արձանագրութիւնը չըլլայ մինչեւ որ մըլթարներէ «իլմուխապէր» մը չտանուի, և երբ ստուգուի թէ զեղծում մը ի գործ դրուած է մըլթարները պատժուին և կալուածի տէրերէն ալ կրկնապատիկ տուրք առնուի։ Ցիշեալ ծրագիրը Մեծ-Եպարքոսութենէն Տէֆթէրխանէի տեսչութեան և անկէ ալ կալուածաթուղթերու վարչութեան յանձնուած է։

ՊԱՀԱԿԱՆՈՑ ԵՒ ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ ԱՇՏԱՐԱԿ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ պահականոց մը և ժամացոյցի աշտարակ մը շինուի հանգուցեալ Սարգիս պէյ Պալեանէ «Մահլիւլ» մնացած տեղւոյն վրայ, որ կը գտնուի Գուրուչէշմէի առջեւ։ Պատկանեալ պաշտօնատունը պէտք եղած հրամանները ու հրահանգները տուած է, որպէսզի անմիջապէս ասոնց շինութեանց ձեռնարկուի։

ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Այս տարի Արհեստից վարժարանը իբր գիշերօթիկ ընդունելիք աշակերտներէն 12ը Կ. Պոլսեցի պիտի ըլլան։ Ասոնց մուտքի քննութիւնները պիտի կատարուին մինչեւ օգոստ. 15։ Այս տարի նաև գիշերօթիկ 30 ուսանողներ պիտի ընդունուին որոնք 15էն 20 տարեկան պէտք է ըլլան։ Ասոնք մինչեւ սեպտ. պէտք է այդ վարժարանը դիմեն։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՄԷՋ ՀՐԴԵՀ.— Պրուսայի Զամթալճա գիւղը անցեալ հինգշաբթի օր հրդեհ ծագելով՝ 12 տուն կարասիներով և կին մը ու էշ մը այրեր են։ Տէրէի Բէկիրի մէջ ալ հրդեհ ծագելով 3 տուն այրեր են և վնասները 200 ոսկի կը հաշուուին։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԵՐԵՒՈՅԹ մը պատահած է վերջերս Մուստանիայի մէջ. երեւոյթ մը որ կանխագուշակութեան (Թէլէբաթի) զարմանալի դէպքերէն մէկն է։ Պ. Լազար Լիբրիթիս անուն քանդակագործ մը յանկարծ կը լսէ ձայն մը որ կ'ըսէ իրեն յստակօրէն. «Եղբօրդ կինը մեռաւ»։ Իրօք ալ քանի մը օր ետքը եղբօրմէն նամակ մը կը ստանայ ուր եղբայրը իր կնոջ մահը կ'իմացնէր իրեն։ Մահը պատահած էր ճիշդ կանխագուշակութեան օրը և միեւնոյն ժամը։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ առտու Վերին Վոսփորի կողմը Թանձր մէգ մը պատճառ ըլլալով՝ երկու անգլիական շոգենաւեր Օմուր Եէրիի մէջ խրեր են։

ՈՂՋ ՈՂՋ ԱՅՐԱԾ.—Սոֆիոյ մէջ անցեալ շաբթու յուզիչ դէպք մը պատահեր է։ Հազիւ 13 տարու երեք աղջիկներ խոտանոցի մէջ խաղացած միջոցին՝ օդով լեցուն շիշ մը կրակի վրայ կը նետեն։ Շիշը կը պայթի ու կտոր կտոր կ'ըլլայ և երեք անխոհեմ աղջիկներուն զգեստները կը բռնկին։ Աղջիկներէն մէկը ողջ ողջ կ'այրի, իսկ միւսները կը վիրաւորուին։

ԾՆՈՂԱՍՊԱՆ ՄԸ.— Եգիպտոսի գիւղերէն մէկուն մէջ Մէհմէտ անուն մէկը իր մայրը, երկու կիները, քոյրը և եղբայրը սպաններ է։

ԺԱՆՏԱԽՏ ԵՒ ՔՈԼԵՐԱ

Ցլս. 11ին Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտէ 4 դէպք և 12 ին 1 մահ պատահեր է։ Մուշայի մէջ 17 դէպք և 15 մահ, Գահիրէի մէջ՝ 42 դէպք և 35 մահ, Ասիութի մէջ 38 դէպք և 30 մահ, յուլիս 13ին Գահիրէի մէջ քոլէրայէն 80 դէպք և 78 մահ, Ասիութի մէջ 16 դէպք և 19 մահ, յուլիս 14ին Գահիրէի մէջ 52 դէպք և 29 մահ, իսկ Ասիութի մէջ 12 դէպք։

—Օտեսայի մէջ ժանտախտէ 4 դէպք պատահած ըլլալով՝ հոնկէ եկող շոգենաւերը Սինոպի և Գավագի մաքրանոցներուն մէջ 5 օրուան քարանթինայի պիտի ենթարկուին և ճամբորդներուն ու նաւաստիներուն զգեստները պիտի հականեխուին։

—Գահիրէի մէջ առժամեայ հիւանդանոցներ բացուեր են։ Աղեքսանդրիոյ մէջ իտալացի վարժարանին ուսուցիչներէն մէկը սեղանին դարակին մէջ մուկ մը գտնելով օր մը ետքը ժանտախտէ վարակուեր է։ Քանի մը օր ետքը ուսուցիչին զաւակն ալ հիւանդութենէ վարակուեր է։ Մուշայէն փախչողներէն մէկը Ասիութ երթալով հոն մեռեր է։ Ասիութի մէջ առողջապահական 4 պաշտօնեաներ ալ վարակուեր են։ Մուշայէն փախչողները իրենց գացած տեղը կը տանին հիւանդութիւնը։ Մուշա՝ Ասիութի հարաւ. կողմը, երկաթուղիի գիծին վրայ 8735 բնակիչով քաղաք մըն է։ Քոլէրայի ծագումը ազդեր է Եգիպտոսի սակարաններուն։

—Հիւրմիւզ կղզիին կողմերը, Կուտաթ անուն տեղը քոլէրա ծագած ըլլալով, Առողջապահական Բարձր. Խորհուրդը երկուշաբթի օրուան բացառիկ նիստին մէջ պարսկական ծովեզերքներէ եկողներուն դէմ դրուած 5 օրուան քարանթինան տասը օրուան բարձրացուց և որոշեց որ ճամբորդներուն և նաւաստիներուն զգեստները ու գոյքերը հականեխուին։

—Գահիրէէն կը հեռագրեն թէ Եգիպտոսի Հանր. Պարտուց Սնտուկը 5 միլիոն ֆր. յատկացուցած է՝ քոլէրայի դէմ առողջապահական միջոցներ ձեռք առնելու համար։

—Օտեսայի մէջ ծագած ժանտախտին մասին բժիշկներուն կարծիքը այն է թէ համաճարակը կը տարածուի նոյն քաղաքի աղքատ թաղերու բնակարաններուն մէջ գտնուող մուկերուն միջոցաւ։ Ամէն օր հարիւրաւոր մուկեր կ'այրուին նոյն քաղաքին մէջ։

—Ժանտախտ վարակուողներուն մէջ բաւական թուով Եւրոպացիներ կան։ Եգիպտոսի առողջապահական վարչութիւնը ամէն առտու տեղեկագիր կը հրատարակէ քոլէրային ընթացքը պարզելով։ Ասիութի արուարձաններէն Համրա ալ վարակուած է։ Բնակիչները սարսափահար խումբ խումբ կը հեռանան Գահիրէէն։

ԱՅՌԵԼԻ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Երէկ առտու Ղալաթիա, Եիւքսէք Գալտըրըմ վրայ, Ֆրիտման խանին մէջ հրեայ կին մը անձնասպան եղեր է երրորդ յարկի պատուհաններու մէջ։

Զաւակը դպրոց ղրկելէ և ամուսնին մեկնելէն ետք, այս կինը կազին շիշը առեր և ճամբուն մէջ փակուեր է։

Հոն կազը ամբողջ մարմնին վրայ քսելով՝ լուցկի մը վառեր և ինքզինքը բռնկեցուցեր է։

Խանին պահապանը մարմնի այրելուն և կազի հոտը առնելով վեր ելեր ու ճամփին դուռը կոտրելով բացեր է։ Բայց դժբաղդ և յուսահատ կինը մեռած էր արդէն։ Ամբողջ մարմինը մուր մը պէս վառեր է։ Կ'ըսուի թէ այս խեղճ կնոջ միտքը խանգարուած էր իր 18 տարու զաւակին մեռնելէն ի վեր։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԵՐԷԿ ԻՐԻԿՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 28 Յուլիս.— Միաբանական դպրոցներու փակման դէմ բողոքելու համար ցուցմարում մը տեղի ունեցաւ այսօր։ Կաթոլիկ ատենաբանները յորդորեցին միշտ ընդդիմանալ. ցուցմարումէն վերջը քանի մը թեթեւ հրմշտուքներ տեղի ունեցան։

—Կը ծանուցուի թէ միաբանական խնդրին կարգադրութենէն անմիջապէս վերջը գաւառապետներու փոփոխութիւն մը տեղի պիտի ունենայ։

—50է աւելի գաւառներու մէջ միաբանական հաստատութիւններ կամովին լուծուեցան։

—Հռոմէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Իտալիոյ Թագաւորը Բարիզ պիտի այցելէ յառաջիկայ Սեպտեմբերին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թագաւորը երէկ քանի մը ժամ անցուց անուանոր Թիլնաթեռի մը վրայ։ Վէրքը արագօրէն կը բուժուի։

ՀԱՅԹԻԻ ԿՂԶԻՆ.— Հայիթիի մէջ Ֆրանսացիներու տունը ապօրէն խուզարկութիւններ եղան. կառավարութեան հրամանով Ֆրանսական հիւպատոս հեռագրով հրահանգ խնդրեց Բորդ-օ-Բրէնսի Ֆրանսական դեսպանէն։

ՊԵՐԼԻՆ.— Կ'ըսուի թէ Վիլհէլմ կայսրը Զարին պիտի այցելէ Օգոս. 6 ի և 8 մէջտեղը, Ռեվալի առջեւ Ռուսական ասպիռին ռազմափորձերուն առթիւ։

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ 29 Յուլիս. — Կը հերքուի այն լուրը թէ Էտուըրտ Թագաւորին հիւանդութիւնը ծանրացած է։ Սակայն և այնպէս Ն. Վեհափառութիւնը նոր գործողութեան մը պիտի ենթարկուի թագադրութենէն վերջը։

ՊԵՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրը Զարին պիտի այցելէ օգոստ. 6ին, Ռեվէլի մէջ և օգոստ. 8ին պիտի մեկնի։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Վալտէք Ռուսօ Ֆրանսա կը դառնայ, առանց Քիլ կենալու, Գերմանիոյ ծովային ռազմափորձերուն ներկայ գտնուելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	30.15½
Երէկուան բարձր գինը	30.20½
Երէկուան վար գինը	30.12½
ՌՈՒՄԷԼԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ Ֆր.	113.87
Երէկուան բարձր գինը	114.75
» վար »	113.75

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիկին Մաւի Պ. Պէչիկթաշլեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են հիւանդանոցիս։

Եղբարք Իբրանոսեան 216, Եղբարք Թօփալեան, Տէր և Տիկին Լեւոն էֆ. Բանիկեան, Կարապետ էֆ. Ծամուղեան, Տէր և Տիկին Աբրահամ էֆ. Կիւմիւշեան 108ական, Աբաուչէս և Արամ էֆ. Փնազլեան, Տիգրան էֆ. Թօգատեան 216ական, Ցովհ. էֆ. Հանէսեան, Գրիգոր էֆ. Կիւմիշկերտան 108ական, Տէր և Տիկին Գառնիկ էֆ. Աստուածատուր և Երուանդ էֆ. Աստուածատուր 120, Տիրան էֆ. Կիւմիւշկերտան 108 ղշ.։

*** Միխալըճի ազգայիններէն Մարտիրոս էֆ. Սալմասեան 1080 ղշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս, ի յիշատակ Պանոըրմայի մէջ իր նորոգ հանգուցեալ որդւոյն՝ Գառնիկ էֆ. Սալմասեանի։

*** Հանգուցեալ Նշան էֆ. Մ. Գալֆաեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի (60) ղրշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Պօղոս էֆ. Սինանեան։

* *

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՒԿՆԱՆՁՈՒՆՔ

Ծանօթ բանաստեղծ Աղեքսանդր էֆ. Փանոսեանի կողմէ ի նպաստ Հիւանդանոցիս հրատարակեալ այն գաւեշտը, կը վաճառուի Հիւանդանոցիս գրասենեակը, ի Մեծ-Նոր-Խան, գին 3 ղշ.։

* *

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ անցեալ յունիս ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս։

Ցարութիւն էֆ. Ասլանեան 1080, Բարեսէր ազգային մը՝ երկսեռ որբոց արտաքին դաշտային հացկերոյթի համար 810, Մանուկ Արզեանի տանէն գանձանակէն 455.50, Տիկին Բերուզ Գալբաքճեան՝ նուէր պաշտօնի 324, Տքթ. Խնդիրեան՝ մասնաւոր ամսական 216, Գրիգոր Մոզալեան՝ իր անուան տարեդարձին առթիւ 216, Խասգիւղի բարեսէր ժողովուրդէն ձեռամբ Տիգրան էֆ. Բարսղամեանի 200, Սեդրաք Տիլլըրեանի տանէն գանձանակէն 108,

Բարեպաշտուհի տիկին մը ըստ իր ուխտի մայիս և յունիս ամսական 108, Պ. Գալուպեան 108, Տիկին Ամալիա Ճերրահեան, ձեռամբ Յակոբ էֆ. Նիկողոսեանի 108, Տիկին Յ. Խոտգուլեան մատաղագին 95, Յովհաննէս Բէլէկօֆ 54, Եղբարք Տէր Աթանասեան ի Մարսէյլ, վասն հոգւոյ Օր. Զարուհի Տէր Աթանասեանի, նորա մահուան տարեդարձին առթիւ 47.50, Տիկին Պայծառ Պէրպէրեան 40, Հանգուցեալ տիկին Մաննիկ Լութֆեանի մահուան քառասունքին առթիւ 40, Տիկին Հռիփսիմէ Պաղտասարօֆ 20, Աբրահամ և Համբարձում Փանոսեան նուէր պատարագի 20, Մկրտիչ Չիլինկիրեան 20, Գէորգ Բէհլիվանեան 20, Յակոբ Ալլահվէրտեան 5 ղշ.։

(Շար.)

ԱԶԴ

Բ. Դրան պաշտօնաթուղթերու դիւանին 7 դարան և 1417 պահարան պիտի չինուի։ Ցուցուած օրինակին համաձայն չինել փափաքողները պէտք է բացի ուրբաթ օրէն, ամէն օր դիմեն Ներքին գործոց նախարարութեան հաշուակալութեան։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Րումէլիի երկաթուղեաց արժեթուղթերուն 195րդ վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի հրապարակաւ 1902 յուլիս 18/31 ին, Հանր. Պարտուց Վարչութեան պաշտօնատեղիին մէջ ներկայութեամբ Օսմ. Կայս. Պանքային։

Կ. Պոլիս, 6/19 յուլիս 1092 6—6

***

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանր. Պարտքի բաժնեթերթերուն թէ, 1881 դեկտ. 8|20ի Կայս. Հրովարտակին Ե.րդ յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն ամէն կտրօնները, որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամէն վեց տարի ետքը։ Հետեւաբար 1896 Սեպտ. 1/13ի 26 թիւ կտրօնները, եթէ գանձուած չըլլան մինչև 31/13 Սեպտ. 1902, Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։ 10—5

***

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիորիդէ պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի Կայս. հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամին [illegible] մինչև վեց տարի վերջը։

Հետեւաբար նոյն պարտաթուղթերուն 1896 Սեպտ. 1/13ի 12 թիւ կտրօնները եթէ մինչև 31/13 Սեպտ. 1902 գանձուած չըլլան, Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։ 18/1 յուլիս 1902 10—6

ԱԶԴ

Ազգ. Կեդրոնական Վարժարան

Ազգ. Կեդր. Վարժարանի Խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ վարժարանին վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ սեպտեմբեր 2ին, Բշ. օր։ Այն ծնողքները և պաշտպանները որոնք կը փափաքին իրենց զաւակները ղրկել Կեդր. Վարժարան, կը հրաւիրուին, ամէն օր մինչև կէս օր, դիմել վարժարանին ընդհ. հոգ. Գառնիկ էֆ. Բարունակեանի, արձանագրուելու և ընդունուելու մասին քննութեանց ծրագիրը։

Մուտքի քննութիւնները պիտի կատարուին գրաւոր կերպով, յառաջիկայ օգոս. 27, Գշ. և 28 Դշ. օրերը։

26 յունիս 902 Ի դիմաց Խնամակալութեան

Ղալաթիա Ատենադպիր Ատենապետ

6—6 Յ. Մուշաղեան Յ. Էսաեան

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Վարժարանիս նոր տարեշրջանը պիտի սկսի չորեքշաբթի Սեպտ. 10 (Ն. Տ.)։ Գիշերօթիկներու տարեթոշակն է 12 Օսմ. ոսկի, որուն կէսը պէտք է վճարել սեպտ.ի սկիզբը, և միւս կէսը Յունուարի մէջ։ Դաշնակի դաս առնողները 3՝ իսկ երգեհոնի դաս առնողները $1^1/_2$ ոսկի պիտի վճարեն։

Վարժարանին յայտագիրը փափաքողներուն ձրի կը ղրկուի։ Բանակցութեանց համար պէտք է գրել Տքթ. Ս. Գավալճեանի, ատենապետ Խնամակալութեան, Ատաբազար։ 10—8

ՌՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՃ

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը պիտի սկսի Երկուշաբթի Սեպտ. 2/15։ Կարգադրութիւններ եղած են նոր դիւրութիւններ տալու վաճառականական ուսմանց համար։ Մնայուն բժիշկ մը՝ աշակերտաց առողջութեան, մարմնամարզութեան և խաղերուն, ինչպէս նաև վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ պիտի հսկէ։ Այս տարի կը բացուի նաև փոքր տղայոց յատկացեալ նոր շէնքը, մասնաւոր հսկողութեան տակ, ուր կարելի պիտի ըլլայ այսուհետեւ մինչև 10 տարեկան աշակերտներ ընդունիլ։

15—2

ԶՈՒՀԱՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Հանգուցեալ նշանաւոր երգահանին մահարձանը կանգնելու համար՝ անոր գլուխ գործոցներէն Օլէմբէ «Ուվէրթիւր»ը հրատարակուած է և կը ծախուի հատը 10 ղշ.ի. ոսկէ գոյանալիք գումարը պիտի յատկացուի մահարձանին շինութեան։

Օլէմբէյի 700 օրինակներուն հասոյթը կը հաւաքուի «Սուրհանդակ»ի խմբագրատունը, որ առանձնած է վաճառման գործին հսկողութիւնը։

Օլէմբէն կը ծախուի խմբագրատանս մէջ։

Գաւառներէն Օլէմբէն ունենալ ուզողները պէտք է փոստայի ծախքով 12 ղշ. ղրկեն խմբագրութեանս։

Օլէմբէն Բերայի կողմը կը գտնուի Սիթէ տ'Ալեբ, Պ. Սօթերի Խրիսթիտիսի և Գասըր գիւղի մէջ՝ Պ. Մ. Էմիրզէի երաժշտական գործիքներու վաճառատունը. Մագրիգիւղի մէջ Օլէմբէն կը ծախուի Թիւթիւնճեանի Կեդրոնական Դեղարանը, Սթանպօլ Ճատալեսի։

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԻՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Պոլիս, Մահմուտ Փաշայի գլուխ 271 ը, բ.

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ չաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար ամէն տեսակ չաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մը ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները և զանազան չաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին։ Վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաև Ֆոնտան և ուրիշ տեսակ չաքարներու [illegible]։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնն մեծ փութով կը կատարուին։ Գիները չափաւոր են։ 104—75

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1863ԻՆ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 250,000,000 ՖՐԱՆՔ

ԱՄԲՈՂՋՈՎԻՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ

Գլխաւոր ճիւղակալութիւն.— Ղալաթիա Կամուրջին գլուխը։

Բերայի մասնաճիւղ.— Մեծ-Փողոց թիւ 333։

Պոլսոյ մասնաճիւղ.— Սուլթան Համամ, Ալլահվէրտի Խան։

Գլխաւոր գործակալութիւնը և մասնաճիւղերը Պանքայի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործառնութիւններ կ'ընեն։

Ղալաթիոյ գործակալութիւնը ունի վարձու դրամարկղներ, որոնք ապահովութեան և վարձքի չափաւորութեան տեսակէտով անմրցելի են։ Վարկագրի տէրերուն տրամադրութեան տակ դրուած են Ղալաթիոյ և Բերայի գրասենեակներուն մէջ սրահներ։ Պոլսոյ մասնաճիւղը ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ և իբր գրաւ կ'ընդունի ապրանքներ, որոնք ի պահ կը դրուին անոնց վարձքի Սիրքէճիի մէջ ունեցած իր մասնաւոր մթերանոցին մէջ։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH & MERCANTILE
ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԸՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1800ին

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	14,732,680	» »
1900ի հասոյթը	3,067,923	» »

NORTHERN INSURANCE COMP.
ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԻՆՇՈՒՐԸՆՍ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1836ին

Դրամագլուխ	3,000,000	Անգլ. ոսկի
Պահեստի դրամ	5,698,299	» »
1900ի հասոյթը	1,233,070	» »

Այս ընկերութիւնք հաւաքաբար իրենց ընծայած բացարձակ ապահովութեան հակայ դրամագլխով և պահեստի գումարոց առատութեամբ հրդեհի դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունին [illegible], ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳՆՈՎ, ԵՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ՔԱՆ ՈՐ ԵՒԻՑԷ ԱՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ.

ՎՃԱՐՄՈՒՆՔ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԱՏԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

Մինչ այժմ հրդեհի վնասուց համար վճարուած գումար ԵՐԵՍՈՒՆ ՎԵՑ ՄԻԼԻՈՆ Անգլ. ոսկին կ'անցնի։

ՄԱՐԻԹԱՅՄ MARITIME INSURANCE Co
ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000, ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՕՍՄ. ՈՍԿԻ 110,000

Այս ընկերութիւնս ծովու և ցամաքի [illegible] ապրանքներ [illegible]։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ, Գ. Ե. ՍԵՐՈԲԵԱՆ.— ՂԱԼԱԹԻԱ ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 22

ՆՇԱՆ Մ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՇԷՍ ԳԱԳՄԱՃԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՀԱՎՈՒՉԼԸ ԽԱՆԻ ԿԻՑԸ ԹԻՒ 109

[illegible]

Վաճառատունս պատիւ ունի ծանուցանելու թէ՝ մեծ խնամքով մոմեր կը պատրաստէ զոյգը մինչև 10 օխանոց անհաւատալի աժան գիներով. բաւ է միանգամ այցելել և տեսնել թէ մեր պատրաստ կը գտնուին շինուած 30-40 զոյգէ աւելի մոմեր, նորաձեւ [illegible] քօղեր, կըլաններ, լեմոնեայ ծաղիկներ, մեթրոններ և ձեռնոցներ, որ կը մրցին ամբողջ հրապարակին վրայ գտնուած նորելակ խանութպաններու հետ, անտրտունջ աժանութեամբ և ի շնորհս Եւրոպական ապրանաց աժանութեան։

Նոյնպէս երախաներու համար ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ և ԲԷԼԸՐԻՆՆԵՐ [illegible] Օթոմանի վրայ։ Նաև հարսերու օժիտի համար ամէն տեսակ ծանր բեհլերիններ։

Նաև կ'ազդարարենք պատուարժան տիկիններու և օրիորդներու թէ՝ բաւական տարիներէ ի վեր մեզի մասնաճիւղ ընտրած գլխարկավաճառութիւնը այս անգամ կատարելագործութեան հասցնելու համար ամէն ջանք և զոհողութիւն ի գործ դրած ենք, շնորհիւ մեր ապրանքներու ճոխութեան և առաջնակարգ մօտիֆներու, որով կը մրցին Պոլսոյ մէջ միայն մէկ հատիկ ըլլալով, Բերայի ամենաբարձր աստիճանի վաճառատուններու հետ։

Կը վաճառուին նաև արդուզարդի վերաբերեալ նիւթեր, տանթէլա, գորտէլա, Փիշիւ, քորսէ, կանթ, քրէք մնկլէ, մուսլին տը սուա, թաւիշ, բոնժէ, թաֆթա, սիւրա լէզեր, ձեռագործի աերեւներ, հունտեր, աղջիկներու համար էթամէններ, ծաղկեպսակներ, պուտներ ևլն. ևն.։

Գաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 52—24

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ Ի ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ»

կը տպուին ամէն տեսակ Տաճկերէն, Հայերէն և Գաղղիերէն գիրքեր, անտրակներ, մահազդներ, նամակի գլուխներ և կը կատարուին ուրիշ ամէն տեսակ տպագրական գործեր, դիւրամատչելի պայմաններով։

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է

կէս օրէն վերջ, թերթը [illegible] համար։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԵՐՃԱՅԻ

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ ՅԱՃԱԽՈՐԴԱՑ ԴԻՒՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՀԱՐԵՂԷՆՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ

Պոլիս Ուզունչարշը Շուկայ ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 13

ՀԵՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի եւրոպական ճաշակով պատրաստուած գոհարեղէններ, ամէնքն ալ առաջնակարգ ըլլալու պայմանով։

ՀԵՐՃԱՅԻ վաճառատան գիները անմրցելի են։

ՀԵՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի արծաթեղէն ապրանքներ։

ՀԵՐՃԱՅԻ վաճառատունը ունի ժամացոյցներ և արծաթեայ գաւազաններ։

ՊԱՏՈՒԷՐՆԵՐ

Հարիւրին 20 կանխիկ, Յաճախորդին համար շաբաթական հարիւրին 5 վճարում

ԿԱՆԽԻԿ ԳՆՈՂԻՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 5 ԶԵՂՉ

Գործածուած գոհարեղէնները եթէ վնասուած չեն 100ին 10 զեղչով ետ կ'առնուին։

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ.
ՅՈԳՆԱՅԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889

Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹԱՀԹԱԳԱԼԷ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներու օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքև կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ և թալէթի հատեր ու լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց հետ մրցելու [illegible] կը միացնէ գիներու գերազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալօկը ձրի կը ղրկուի,

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ ՕՐՕԶՏԻ-ՊԱՇ և Ի. ԻՆՃԻՃԵԱՆ ՈՐԴԻՔ վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ գտնուող հետեւեալ գործակալութեանց, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցագրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Պ. Լոքատէլա Որդի և Ընկ. 28, Բիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՄՊԱՅ.— Պ. Պ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Պ. Մ. Գալֆաեան։
ԳԱՀԻՐԷ.— Պ. Հ. Ռոզանթալ։
ՌՈՒՍՃՈՒՔ.— Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք։
ՎԱՌՆԱ.— Պ. Կէսան Արաքթի։
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.— Պ. Հայնրիխ Վաանինկ։
ՍԷԼԱՆԻԿ.— Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ։
ԻՒՍԿԻՒՊ.— Պ. Մ. Բափուանօ։
ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր։
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Պետրոսեան եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.— Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան։
ԻԶՄԻՏ.— Պ. Յակոբ Մօմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բաղտասար։
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.— Պ. Վ. և Ս. Մեծատուր։

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ» Ի ԹԵՐԹՕՆԸ [39]

ՇԱՌԼ ՔԻՆԷԼ

ՄԵՂԱՆՉՈՂ ԿՈՅՍԸ

Ը.

ՍԻՐՈՒՀԻԻ ՅՈՒՍԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ

Հանրիէթ կը մոլէ.— Դատաւորէ շատաբանութեր.— Անմ՞ղ Րէ մեղաւոր.— Պառանին հետ տասներէ տեսարան մը.— Միշտ ճողոպրէ...

—Կը տեսնէք թէ, օրիորդ, ըսաւ, հարցաքննիչ դատաւորը պնդելով Պ. տը Վվանէօյլ թշուառական մարդուն մէկն է... Անիկա ձեր նշանածը, ձեր սիրածը ըսպաննեց... Նոյն իսկ ձեր կարուսածին ալ պատճառ կրնայ ըլլալ, որովհետեւ իր յայտարարութիւններէն մենք պահ մը այնպէս ենթադրեցինք թէ՝ Պ. տը Բիմօօլի սպանութեան համար դուք էիք զայն թելադրողը և թէ դուք անոր բառ առ բառ կրկնած էիք ձեր՝ Պ. Րէյմօնի հետ ունեցած տեսակցութիւնը... Հիմա, օրիո՛րդ, դեռ կրնա՞ք պնդել առկաուն ձեր այն բոլորովին սխալ վկայութիւնը թէ Պ. տը Վէռնէօյլ մայիս 23ի գիշերը ձեզի հետ գտնըւած է...

Հանրիէթ պաղ սարսուռ մը զգաց և չպատասխանեց։ Բայց դէմքին վրայ կ'երեւէր այն հոգեկան աննկարագրելի խռովքը, որ վայրկեանէ մը ի վեր կը յուզուէր ներսիդին։ Խեղճ աղջիկը ճշմարտապէս կը տանջուէր։ Մէկ կողմէ, Րէյմօնի սպանիչին դէմ զգացած տաելութիւնը կը մղէր զինք ամէն բան խոստովանելու, բայց միւս կողմէ ալ, այն խորհրդաւոր գաղտնիքը որ կը ստիպէր զինք ամէն բան պահել, դարձեալ բերանը գոցել կուտար։ Խնդիրը յայտնի էր. Հանրիէթ կ'ուզէր արդարութեան յանձնել այն սրիկան զոր բոլոր հոգիովը կ'ատէր, սակայն խեղճ աղջիկը չէր համարձակեր։

—Կ'աղաչեմ, ըսէ՛ք, ըսաւ Պ. Թարիս զայն ստիպելով. ձեր այս վարանումը անբացատրելի է։

Հանրիէթ՝ կէս նուաղկոտ վիճակի մը մէջ պատասխանեց.

—Պ. տը Վէռնէօյլ ինծի հետ էր մայիս 23ի գիշերը։

—Օրիո՛րդ, չէշտեց դատաւորը, ձեր յայտարարութիւնները արդարութեան հակառակ են. դարձեալ հակասութեան մէջ դք. քիչ առաջ ըսիք թէ պառա՛նը Պ. տը Բիմօօլի հետ ունեցած տեսակցութիւններդ լսելով՝ զայն սպաննել ուզած է։ Արդ, Պ. տը Բիմօօլ այդ տեսակցութեան մէջ ինչ ըսաւ ձեզի... թէ մայիս 23ի գիշերը չէիք կրնար Պ. տը Վէռնէօյլի հետ գտնուած ըլլալ, քանի որ ինք Րէյմօն, հոն էր... Հիմա խոստովանեցէք թէ՝ արամաբանօրէն՝ պառոնը լսելով Րէյմօնի այս վկայութիւնը որ կրնար զինք դարձեալ բանտ առաջնորդել, այս ոճիրը գործած է...

Դատաւորին այս հարուածը ուղղակի էր։

Հանրիէթի հոգւոյն մէջ դարձեալ ահաւոր պայքար մը կը մղուէր։ Իրա՛ւ, կը փափաքէր պատժել այն վատը, որ իր սիրելին սպաննած և զինք դատապարտած էր դառն սուգի մը յաւիտենական խղճի խայթերու և ամենուն ծաղր ու ծանակին, (որովհետեւ Բարիզի բոլոր սալոններուն մէջ տարածայնուած էր արդէն՝ ընդմիջուած պսակի աբարողութեան գայթակղալից լուրը։) Բայց, ո՛հ, այն գաղտնիքը, այն անձեռ գաղտնիքը...

Ի՜նչ աներեւակայելի չարչարանք էր այս... Տեսնե՛լ որ զինք կը նախատեն, կ'ամբաստանեն, տեսնե՛լ նշանածին սպանութիւնը ու գիտնալ ոճրագործը, և լռե՛լ, ինքզինք իբր յանցաւոր ներկայացնե՛լ, որպէս զի վատ սրիկայ մը ազատուի արդարութեան պատիժէն...

Պ. Թարիս՝ դեռ առ աչքին դէմքը կը զիտէր և կը յուզուէր անոր խղճալի երեւոյթը տեսնելով։

Հանրիէթ անգամ մը եւս խուսափողական դիրք մը բռնեց։

—Ներեցէք, պարոն, ըսաւ Հանրիէթ՝ ղանգակը հնչեցնելով, բոլոր ըսածներս կը պնդեմ... Ասկէ աւելի խօսելու կարողութիւն չունիմ...

Սրահին մէջ պահ մը լռութիւն տիրեց։

Դատաւորը կը խորհէր։

—Արդեօք ի՞նչ կրնայ ըլլալ, կ'ըսէր ինքնիրեն, այն խորհրդաւոր զօրութիւնը որ այդ աղջիկը կը ստիպէ տալ... ինչ ընելու է այն գաղտնիքը իրմէ խլելու համար...

Նոյն պահուն սպասուհի մը ներս մտաւ և Պ. Թարիս Հանրիէթի բարեւելով՝ դուրս ելաւ։

Այն ատեն Հանրիէթ բազմոցի մը վրայ ինկաւ՝ սկսաւ դառնապէս լալ։ Հեծկլտանքները ամբողջ տունին մէջ կը լսուէին։

Հանրիէթ կ'երեւակայէր Րէյմոնը ըսպաննուած, խղդուած, և կը կրկնէր.

—Ա՛հ, խեղճ Րէյմօ՛նս... սիրելի Րէյմօնս...

Սպասուհին դարձեալ սրահ մտաւ։

—Օրիորդ, մէկը եկեր է և պահ մը ձեզի հետ տեսնուիլ կը փափաքի։ Ձեր սենեակը մտաւ։

—Ո՞վ է այս մարդը։

—Ձեզ ճանչնար։

Օր. տը Մորդվիլ ոտքի ելլելով՝ սենեակը գնաց։

Դուռը բանալուն պէս, ներսը մէկը մարեց...

Այս մարդը Պ. տը Վէռնէօյլն էր...

—Դուք հո՛ս... գոչեց դեռատի աղջիկը։

Եւ այս թշուառականին առջեւ յանկարծական սարսուռով մը պատուած՝ ընկճեր քով վազեց, որուն վրայ կռնակ իմ վէրը առնելով՝ քաշեց...

Գնտակը անցաւ պառոնին ճիշդ մազերուն վրայէն։

Պ. տը Վէռնէօյլ՝ առանց պաղարիւնութիւնը կորսնցնելու Հանրիէթի վրայ ցատկեց, ձեռքը բռնեց և բռնօրէն զայն սեղմելով՝ զէնքը ձեռքէն առաւ։

Ցեռայ, ըսաւ ծիծաղելով.

—Աս ի՞նչ է, սիրելիս... Այսօր ի՞նչ ունիս... ինչո՞ւ բարկացեր ես...

—Բարկանալուս պատճառը գիտես՝ ոճրագո՛րծ...

Պառոնը այս բառը լսելով՝ ժպտեցաւ։

Շարունակելի